

ՅԵՐԱԿԱՆ ԹԻՎ 43 (1943) ԾԱԲԱԹ, ՆՈՅԵՄԲԵՐ 23, 2019
VOLUME 39, NO. 43 (1943) SATURDAY NOVEMBER 23, 2019

Պաշտօնաթերթ՝
Ս.Դ. ՀԱՅԱԿԵԱՆ ԿՈՆՍԱԳՏՈՒԹԵԱՆ
ԱՐԵՎԱՄՏԵԱՆ ԱՄԷՐԻԿԱՅԻ

MASSIS Weekly
1060 N. Allen Ave. Suite 101
Pasadena, California 91104

ՄԵՐ ԱՆԿԻՒՆԵՆ

Թրամփ, Երտողան եւ
Լինտսի Կրահամ

Սպիտակ Տունէն ներս հիւրընկալելով Թուրքիոյ նախագահ Ուժեաց թայիա երտողանին, նախագահ Տանըլտ Թրամփ անգամ մը եւս ցոյց տուաւ, որ ինք յատուկ վերաբերնունք եւ տկարութիւն ունի Թուրքիոյ դեկավարին հանդէա, ինչ որ կը զարմացնէ քաղաքական շրջանակներուն եւ կասկածներ կը յառաջացնէ Թուրքիոյ մէջ անոր ունեցած տնտեսական շահերուն նկատմամբ:

Հեռաձայնային մէկ խօսակցութեամբ Թրամփ Յիւսիսային Սուրիային դրւուս բերելով ամերիկեան զօրքերը, դուռ բացաւ Թուրքիոյ առջեւ ներխուժելու եւ գրաւելու Ամերիկայի դաշնակից քրտական ուժերու դիրքերը: Թրքական այս յարձակումն ու պատճառած մարդկային, նիւթական ու բարյական վնասներէն ետք, կը կարծուերէ, երտողանի այցը Ուաշինգտոն վերատեսութեան պիտի ենթարկուի: Յակառակ մնե՞ծ թիւվով գոնկրտսական ներխուժելու կոչչին, Միացեալ Նահանգներու նախագահը ոչ միայն հիւրընկալեց, այլ նաեւ դրուատանքի խօսքեր ուղղեց իր «ոխերիմ բարեկամի» հասցեին:

Հանդիպումին նասնակցելու հրաւիրուած էին նաեւ Թրքական բանակի Սուրիա ներխուժումը ամենէն բուռն քննադատող հանրապետական ծերակուտականներու փոքր խումբ մը, որոնց շարքին Լինտզի կրահամը: Ըստ մամուլի հաղորդումներու նախագահական գրասնեակեն ներս կայացած հանդիպումին պարզուած է բաւականին տարօրինակ իրավիճակ, եթի ծերակուտականները կը վիճէին երտողանի հետ, իսկ Թրամփ նստած կը հետեւեր այդ վիճաբանութեան եւ չէր միջամտէր նոյնիսկ եթի Թուրքիոյ նախագահը ամբաստանութիւններ կ'ուղղէր Ամերիկեան Գոնկրէսին՝ Յայկական Ցեղասպանութեան եւ պատժամիջոցներու բանաձեւերը վաերացնելու հարցերով:

Նոյնիսկ եթի երտողան վերադուցած է, չըսելու համար «երեսին նետած», նշանաւոր այն նամակը, որուն մէջ Թրամփ երտողանին ըսած էր՝ «ապուշ մի ըլլալ», Թրամփ լորութեամբ ընդունած է այդ անարգանքը:

Աւելին, Թրամփ առիթ տուած է, որպէսզի երտողան փոքր քոնքութիւնի վրայ ցոյց տայ թրքական տեսակէտները ներկայացնող փրոփականտային երիզ մը ներկայ ծերակուտականները համոզելու նպատակով: Այս երեսոյը ինքնին աննախընթաց էր Սպիտակ Տան մէջ տեղի ունեցած միջպետական հանդիպումներու շրջագիծն ներս:

Դուրս գալով Սպիտակ Տունէն ծերակուտական կրահամ արգելափակեց ծերակուտական Պոպ Մենենտեզի առաջարկը, որպէսզի Ծերա-

Հայաստան Պատասխանեց Երտողանի Ուաշինգտոնի Մէջ Կատարած Յայտարարութիւններուն

Թրամփ-Երտողան միատեղ մամլոյ ասուլիսը Սպիտակ Տան մէջ

Հայաստանի արտաքին գործոց նախարարութիւնը յայտարարութիւն տարածած է Թուրքիոյ նախագահի՝ ԱՄՆ-ի մէջ Հայոց ցեղասպանութեան վերաբերեալ եղած յայտարարութիւններու մասին՝ նշելով, որ անոնց մէջ առկայ են պնդումներ, որոնք նպատակ ունին գոնէերու արժանապատութիւնը վիրաբերելու միջոցով արդարացնելու ցեղասպանութիւնը:

Հայաստանի ԱԳՆ-ի տարածած յայտարարութեան մէջ ըս-

ուած է, որ Հայոց Ցեղասպանութեան միջազգային ճանաչման գործընթացի յետագայ ծաւալման լոյսին տակ, Թուրքիոյ նախագահը վերջին օրերուն հանդէս կու գայ իրարամերժ եւ իրականութիւնը խեղաթիւրող յայտարարութիւններով:

Այս տարի 24 Ապրիլին Թուրքիոյ նախագահ էրտապան արդէն իսկ արդարացուցած էր Հայոց

Ծար.թ էջ 5

Ս.Դ. ՀԱՅԱԿԵԱՆ ԿՈԼՍԱԿցՈՒԹԵԱՆ Վարիչ Սարմէնի Հանդիպումը ՀՀ Գլխաւոր Հիւպատոս Արմէն Բայրութեանի Հետ

ՍԴՀԿ պատուիրակութեան անդամները՝ գլխաւոր հիւպատոս Արմէն Բայրութեանի հետ

Հինգշաբթի, Նոյեմբեր 14-ին, Հայաստանի Հանրապետութեան Լու Անձելըսի հիւպատոսարանին մէջ ՍԴՀԿ Արեւմտեան Ամերիկայի նորընտիր Վարիչ Մարմինը հանդիպումը ունեցաւ ՀՀ գլխաւոր հիւ-

պատոս Արմէն Բայրութեանի հետ: Հանդիպմանը ընթացքին դոկտ. Բայրութեան շնորհաւորեց նորընտիր Վարիչ Մարմինը եւ բարձրա-

գնահատեց ՍԴՀԿ-ի հետ սերտ համագործակցութիւնը ի մասնաւորի շեշտելով կուսակցութեան ներդրումը՝ վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանի Լու Անձելըս այցելութեան կազմակերպման եւ յաջողութեան:

Հիւպատոս Բայրութեան անդրադաւ Լու Անձելըսահայու-

Լիլիթ Մակունցի Ելոյթը Իրանահայ Սիութենէն Ներս

Խորհրդարանական «Խմ Քայլը» խմբակցութեան ղեկավար՝ Լիլիթ Մակունց

Վերջին օրերուն Ուաշինկուլ կ'այցելէր Հայաստանի Ազգային ժողովի պատուիրակութիւն մը, զիսաւորութեան Խորհրդարանական «Խմ Քայլը» խմբակցութեան ղեկավար՝ Լիլիթ Մակունցի: Ամերիկեան Գոնկրէսէն ներս իրմաց ունեցած հանդիպումներէն ետք, պատուիրակութեան անդամներ ժամանեցին Լու Անձելըս:

Կիրակի, Նոյեմբեր 17-ի երեկոյեան, Լիլիթ Մակունց ունեցաւ հրապարակային հանդիպում մը՝ կազմակերպութեամբ իրանահայ Միութեան:

Ելոյթի ընթացքին խորհրդարանական մեծամասնութեան ղեկավարը նախ անդրադարձաւ Ուաշինկուլ այցելութեան նպատակին, որ կը ձգտեր զարգացնելու շարքին օրինական համապատասխանութեան բանաձեւի ընդունման կապակցութեամբ:

Ներկայացներվ Հայաստանի ներքին հարցերը, Լիլիթ Մակունց յացնեց որ Խորհրդարան ներկաներու հարցերուն, որոնք կը պատրաստուի ընդունելու շարքը կարեւոր օրինագծեր, որոնց շարքին դատական համակարգի բարեփոխման ձգտող օրինագիծը: Բանախօսը նաեւ յայտնեց որ, մինչեւ տարեկերջ պատրաստ պիտի ըլլայ ապօրինի կերպով ձեռք ձգուած դուքի մասին օրինագիծը:

Իր ներածական խօսքի աւարտին Լիլիթ Մակունց պատասխանէց ներկաներու հարցերուն, որոնք կը վերաբերէին Ամուլարի սոկի հանքին, Հայոց լեզուի եւ պատմութեան ուսուցչութեան նպատակին գործութիւնը կազմակերպութեամբ:

Բոլոր հարցերումներուն արուեցած ապառիչ պատասխանէր՝ ներկայացնելով Հայաստանի կառավարութեան պաշտօնական դիրքորոշումները:

Ծար.թ էջ 5

Ծար.թ էջ 7

Lntfrtr

Վարչապետ. Կրթութեան Եւ Գիտութեան
Ոլորտին Մէջ Պիտի Երթանք Վճռական,
Սկզբունքային Փոփոխութիւններու

Նիկոլ Փաշինեանի գլխաւորութեամբ քննարկում բարձրագոյն կրթութեան եւ գիտութեան մասին օրինագծին շուրջ

Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեա-
նի մօտ տեղի ունեցած է խորհր-
դակցութիւն, որու ընթացքին ներ-
կայացուած են Բարձրագուն կրթու-
թեան եւ գիտութեան մասին օրի-
նագիծը եւ առաջարկուող փոփո-
խութիւնները:

ինչպէս կը յայտնեն վարչապետի աշխատակազմէն, Նիկոլ Փաշինեանը նշած է, որ վերը նշուած օրինագիծը կարեւոր եւ սկզբունքային է. - «Ինչի՞ց է առաջանուած նման նախագիծ ունենալու եւ փոփոխութիւններ անելու անհրաժեշտութիւնը. առաջին՝ այն արձանագրուածից, որ մենք կրթական համակարգուած ունենք լուրջ խնդիրներ: Եւ պէտք է ուղիղ ասել, որ մեր կրթական համակարգը չի ապահովուած մեր երկրի զարգացուածը, առաւել եւս չի ապահովուած մեր երկրի, մեր ժողովրդի, մեր ազգի ձգտուածները, որոնք այսօր արդէն ճեւակերպուած են որպէս կառավարութեան ծրագիր, որոնք ճեւակերպուած են որպէս ուազմակարութիւն եւ որոնց մասին մենք բազմիցս խօսել ենք:

Հետեւաբար, ուզում եմ եւս
մէկ անգամ արձանագրել, որ կա-
ռավարութիւնն այս հարցում գնա-
լու է վճռական, սկզբունքային եւ
հետեւողական փոփոխութիւնների,
եւ այստեղ, ինչպէս մի քանի
անգամ ասել եմ, կառավարութեան
եւ, ըստ էութեան, Հայաստանի
Հանրապետութեան քաղաքացինե-
րի ոտքերից կախուելը եւ նրանց
ճահիճների մէջ քաշելն ու այնտեղ
պահելը չի ստացուելու: Ես ուզում
եմ, որ սա մենք բոլորս յատակ
արձանագրենք», - յայտարարած է
վարչապետը:

ՀՀ կրթութեան, դիտութեան,

Խորհրդարանը Հաստատեց Նուազագոյն Աշխատավարձի 20-տոկոսանոց Բարձրացում Նախատեսող Օրինագիծը

2015 թուականի Յուլիսին ի վեր 55 հազար դրամ կազմող նուազագոյն աշխատավարձը 2020 թուականին պիտի դառնայ 68 հազար դրամ։

Ազգային ժողովը միաձայն ընդունեց նուազագոյն ամսական աշխատավարձը աւելի քան 20 տոկոսով բարձրացնող օրինագիծը:

Թէեւ նախազիծի քննարկման փուլին «Լուսաւոր Հայաստանը» ուշադրութիւն հրաւիրած էր փոքր ու միջին պիզնեսի հետ կապուած խնդիրներուն՝ նշելով, թէ աշխատավարձի բարձրացումը կրնայ բեռ հանդիսանալ անոնց համար եւ դրդել կրճատելու աշխատակիցներութիւր, սակայն, ըստ խմբակցութեան ներկայացուցիչ Արկադի Խաչատրեանի, որոշման դրական կողմերն աւելի շատ են, ուստի իրենք կողմ պիտի քուէարկեն:

www.massisweekly.com

Արժոյթի Միջազգային Հիմնադրամ.
2019 Թուականը Հայաստանը Պիտի Փակէ
Մինչեւ 7 Տոկոս Տնտեսական Աճով

Այս տարի Հայաստանի տնտեսական աճը աւելի բարձր պիտի ըլլաց, քան ծրագրուած է պետական պիտուածէի մէջ, կամ տարրուանս սկիզբը կը կանխատեսէին միջազգային ֆինանսական կառուցները:

Արժոյթի միջազգային հիմնադրամի հայաստանեան ներկապահուցիչ Եռլիք Ուստիւկովային խօսքով, կը սպասուի, որ տարին Հայաստանը պիտի փակէ մինչեւ Դատուկու տոկոս տնտեսական աճով, մինչզեռաց լուսաբանութեան» հետ գրութիւն ժամանակ ան յիշեցուցած է, որ դեռ ապրիլին հիմնադրամը կանխատեսած էր 4,6 տոկոս տարեկան տնտեսական աճ։

«Գալիք տարուան տնտեսական աճի համար մեր կանխատեսումը մեծամասամբ նոյնական է Հայաստանի կառավարութեան կանխատեսաման հետ։ Այս տարուան համար կը կանխատեսենք 6,5-7 տոկոս աճ, 2020 թուականի եւ միջնաժամկետ հեռանկարի համար աճը կը կանխատեսենք 4,5 տոկոսին 5 տոկոսի շրջակայքը։ Կը կարծեմ նման կանխատեսումը հիմնաւոր ուած է», - ըսած է ան։

Ուստի կովան ներկայացուցած
է պատճառը, որ յանգեցուցած է
աւելի բարձր տնտեսական աճի. -
«Այս տարուան հայաստանեան
տնտեսական աճն աւելին է, քան
մենք կը սպասէինք: Այո, անցած
մէկ տարուան մենք վերանայեցանք
մէր կանխատեսումները, որովհե-
տեւ սպառումն ու յատկապէս մաս-
նաւոր սպառումը Հայաստանի մէջ
շատ աւելի աշխոյժ էր, քան կանխա-
տեսած էինք: Անշուշտ, դրական է,
որ տնտեսական աշխոյժութիւնը
կ'ածի, սակայն այդքան ալ լաւ չէ,
որ նման ածի պատճառը սպառումն
է, ոչ թէ ներդրումները, որովհետեւ
ներդրումներն են, որ հիմք կը
ստեղծեն ապագայ ածի համար»:

«Ազատութեան» հարցին՝ ին-
չո՞վ կը բացատրէ ներդրողներու
պակասը, ան պատասխանած է. -

Զաթուլին. Պէտք Է ճանչցուի Արցախի
Ատրպէյճանէն Անկախանալու Իրաւունքը

Ուուսաստանի Առաջին ալիքի
քի թերեւս ամենահեղինակաւոր
«Պոզներ» ծրագրի եթերին հե-
ռուստահաղորդավար Վլատիմիլիր
Պոզներն ու անոր հիւրը՝ Պետա-
կան դումայի ԱՊՀ հարցերով
յանձնաժողովի առաջին տեղակալ
Կոնստանթին Զաթուլինը, քննար-
կած են դարաբաղեան հակամար-
տութեանը:

Պոզները լիշեցուցած է, որ
վերջերս Ղարաբաղ կատարած այ-
ցի պատճառով Զաթուլինին կոշտ
քննադատած են Ատրպէջանի
մէջ։ Ան հարցուցած է, թէ ոռո-
սաստանցի պատգամառը ինչ-
պէս կը տեսնէ ինողի կարգաւո-
ռութու։

կուսը։
Կոնստանթին Զաթուլինը պատասխանած է, որ իր վերաբերմունքը Լեռնացին Ղարաբաղի խնդրին վաղուց ձեւալորուած է, ինքը խորապէս համոզուած է, որ այս հակամարտութիւնը հնարաւոր է լուծել։

Հստ անոր, նոյնիսկ այն պահուն, եթե Խորհրդավին Միութիւնը փլուզուած է, Ատրապէցանի ճանաչումը նախկին սովետական սահմաններուն մէջ այնքան ալ տեղին չէր, քանի որ արդէն այդ պահուն

ԱՄՆ-ի հայաստանեան
ներկայացուցիչ
Եռլիա Ռևտիվովա

«Կը կարծմ՝ կը համաձայնիք, որ
անցած տարի Հայաստանն անցու-
մային փուլի մէջ էր: Այն փուլի մը
մէջ էր, երբ իշխանութիւնները
դեռ կ'աշխատէին ռազմավարու-
թիւններու, առաջնահերթութիւն-
ներու ուղղութեամբ, որոնք ապա-
գային առաջ պիտի մզեն տնտեսու-
թիւնը: Այդ իսկ պատճառով ներդ-
րողներու մօտ սպասողական մօտե-
ցում է: Որոշ ներդրողներ կը
վերաբիժաստաւորեն իրենց ներդ-
րումները տարածաշրջանացին ծի-
րէն ներս»։

ինչ կը վերաբերի հայաստան-
եան տնտեսութեան վիճակին ան-
ցած տարուան թաւշեաց լեղափո-
խութենչն ետք ինկած ժամանակա-
հատուածին, ապա Եռլիա Ուստիւ-
կովան նկատած է, որ անցած երկու
տարիներուն Հայաստանի մէջ մաք-
րուսնտեսական իրավիճակը կայտուն
էր, ՀՆԱԿ-ն աճած է, գնածը զսպուած
էր, ելեւմտական դիմադրողակա-
նութիւն ցուցաբերած է, վարկերու
աճը նպաստած է տնտեսական աշ-
խոյժութեան, հարկացին մուտքերը
աճած են:

Պետական դումայի ԱՊՀ
հարցերով յանձնաժողովի
առաջին տեղակալ
Կոնստանտին Զաքուլին

1991-ին, երեք տարի հակամարտություն կ'ընթանար, եւ Ասրաբէց ճանր լիովիին չէր վերահսկեր Լեռնային Ղարաբաղի ինքնավար Մար-

սայլու զարաքանութեանակարծ օպերա
գի տարածքը։
«Հետեւաբար, պէտք է ճանչց-
ուի Լեռնային Ղարաբաղի ինքնո-
րոշման եւ Ատրպէջճանէն անկա-
խանալու իրաւունքը», - Պոզներին
ըստած է Զաթուլինը։

«Ազգային»ի եւ «Ապազգային»ի Աղմուկէն Անդին

ՅԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՏԵՐ ԴԱԻԻԹԵԱՆ

Հայաստանի 2018-ի թաւշեայ յեղափոխութիւնը դուռ բացաւ քասանամեայ եղծանումէ տառապող եւ կործանման ընթացքի մէջ եղող մեր պետութեան բարեշրջման։ Ի տես այն բացայացտ խանդավառութեան, որ յեղափոխութիւնը յառաջցուց հայրենաբնակ թէ աշխարհացրիւ հայութեան մօտ, ամէնս սրտցաւ հայ կ'ակնկալէր, որ վերջապէս ազգովին անշահամնդրօրէն կը լծուինք մեր պետականութիւնը հզօրացնելու գործին, որ գլխաւոր կոռուանն է մեր երթիյառաջիաղացքի ապահովման։ Դժբախտաբար, անցած ամիսներու վրայ երկարող որոշ զարգացումներ ցոյց կու տան, որ կան ձարդիկ, որոնք չեն բաժներ մեր այս շատ բնական համարուող ակնկարութիւնը եւ հետամուտ են շարունակելու իրենց հատուածական կործանարար ընթացքը ի հեճուկս ընդհանուրի շահերուն։ Դժբախտութիւնը հոն է նաեւ, որ ալղպիսիները հանդէս կու գան որպէս «ազգային»ի պաշտպաններ ընդդեմ «ապագային»ներու, հրահրելով կիրքեր, փոխան շինիչ երկխօսութեան։

Յստակ է, որ հայրենի երկիրն ու ժողովուրդը հարստահարողները եւ հսկայական հարստութիւն դիզողները կը դիմէն ամէն միջոցի, վերատիրանալու համար իրենց անիրաւ եկամուտերու աղբեւրներուն: Մեզի համար տարօրինակ կը թուի այդպիսի մարդոց եւ կազմակերպութիւններու վարքը, որովհետեւ տակաւին ժողովուրդի յիշողութեան մէջ թարմ է անոնց վնասակար գործունէութեան պատկերը, երբ լծուած նախկին իշխանութիւններու ազգավնաս կառքին, կ'օգտուէին անոնց կերակրատաշտէն: Նոյնիսկ լուռ մնալով իրենց համակիրի եւ կամ անդամի դաժան սպամնութեան պարագաներուն: Իսկ այսօր, ներկայ կառավարութեան Արտգործ նախարարի մէկ յայտարարութեան եւ կամ կրթական համակարգէն ներս բարեփոխումներ մտցնելու միտուած եւ մշակման ընթացքի մէջ եղող նախագիծի մը մէկ կէտին շուրջ աղմուկ կը բարձրացնեն, պղտորելով ջուրերը եւ «ազգային»ի պատմուճանը հագած, «ապազգային» կը հոչակեն իրենց տեսակէտը չբաժնողները, դեղին քարտեր ցոյց կու տան եւ հրաժարականներ կը պահանջեն: Ասոր ի տես, ամէն ողջմիտ հայի մօտ բնականաբար կը ծագի հարցը՝ ի՞նչ է այս մարդոց նպատակը. խաղող ուտել թէ՞ այգեպան ծեծել: Մանաւանդ երբ իրենց անդամը, որ տարիններով վարած էր նոյն այդ կրթական նախարարութիւնը, «փայլած» էր իր հատուածական կողմնորոշումներով, աշակերտներ եւ ուսուցիչներ քուէտուփ «ուղղորդելով», իր շրջապատին պաշտօններ ապահովելով, դպրոցներու ֆակումն ու սեփականաշնորհումը արտօններով եւ մինչեւ իսկ դիշերային ակումբներու սեփանակատէր մասնակի մէջ կոմիտաս վրդ. Ս

Դառնալով։
Եթէ ուսանողներու եւ երիտա-
սարդներու բարձրացուցած աղ-
մուկը եւ կազմակերպած ցոյցերը
անոնց «տաք գլուխ»ութեան կա-
րելի էր մասսամբ վերագրել, ՀՅԴ
Բիւրօյի Նոյեմբեր 13-ի լայտրա-
րութիւնը եկաւ յստակացնելու թէ
ի՞նչ է ՀՅԴ-ի Կեցուածքը ներկայ

Քանդեցին մեր ներքին եւ արտաքին կեանքը՝ անմիտ հպարտութեամբ եւ փուչ ուժով:

Քանի մը ամիս ետք, Հոկտեմբ-
բեր 1-ին դարձեալ Զօպանեանին
գրուած նամակի մը մէջ կը գրէ
«Սիրելի բարեկամո, այժմ արդէն
պարզ է որոշ չափով, որ մէր նոր
վեհը ընկած է դաշնակցութեան
ձեռքը: Սիրական Տիգրանեանը, որ
Հորիզոն թերթի խմբագիրն էր,
բերել առւին Ս. էջմիածին եւ
տեղաւորեցին ճեմարանի եւ առհա-
սարակ բոլոր ազգային գոյն ունե-
ցող ժողովների մէջ իրեն գործող
անդամ, մանաւանդ ուսումնարա-
նական Յանձնաժողովի մէջ: Եւ
այդ նպատակով, որ ճեմարանի եւ
ուսուցչութեան միջոցաւ նոր սե-
րունդ պատրաստէ՝ հակաեկեղեցա-
կան ոգով տողորուած, ուսումնա-
րանական Յանձնաժողովի միջո-
ցաւ դպրոցներն իւր ձեռքն առնէ,
տեղաւորէ ուսուցիչներ, որոնք
իրանց կուսակցութեան են պատ-
կանում: Մի խօսքով լիակատար
տիրում են վեհին: Գոնէ այժմ:
Ուղար (նկատի ունի Մեսրոպ Մա-
գիստրոս Տէր Մովսիսեանը. ՅՏԴ)՝
վեհի կամքն իր բուան մէջն է առել
ինչ կամենում է, անել է տալիս,
զօռով եպիսկոպոս եղաւ. Բայց ին-
չո՞ւ համար, չենք հասկանում. ո՛չ
միաբանութիւնն է ընտրել, ո՛չ էլ
ժողովրդից թուղթ ունի:» Նոյն
նամակին մէջ կը կարդանք նաեւ.
«Գաղտնի կերպով (Մեսրոպի, Սի-
րական Տիգրանեանի եւ Բարեկնի
ձեռքով) հայրապետական իրա-
ւունքները պաշտպանող եւ եկեղե-
ցու շահը որոնող հին ուսուցչական
խումբը արձակեց եւ տեղը լցրեց
չաւարտած ուսանող-ուսուցիչնե-
րով...որպէսպի իրանց կուսակից եր-
կու ուսուցիչներին եւս տեղ լինի.
աշակերտները բողոքեցին, բայց
անհետեւանք մնաց, զի կուսակցու-
թեան ուժով լրեցրին նոցա:» Դարձ-
եալ նոյն նամակէն. «Բենիկ վար-

դապետին կանչել եւ հրամայել էր, որ պատրաստուի Երեւանի փոխանորդ գնալու. այս լսելով Մեսրոպ վարդապետ ուղարկ, նոյն օրը գնացել էր Երեւան եւ մի քանի՛ Հռովի կարծեմ, դաշնակցական էր բերել եւ բողոքել տուել եւ խանգարել:» Դարձեալ նոյն նամակէն. «Անցեալ օր միաբանական ժողով գումարուեցաւ, որպէսզի գանազան վանական եւ Եկեղեցական ինդիրների համար պաշտօնեաները ընտրուեն: Հայր Կարապետն առաջարկեց, որ ներքին անհաշուութեան վերջ դնենք նախապէս, որ Կարողանանք խղճի մտօք ընտրութիւն անել՝ արժանաւորագնների կենտրոնանալով: Տեղապահ Սուրենեանը արգելեց խօսելու այդ մասին եւ անմիջապէս անցան ընտրութիւնների եւ բանից դուրս ելաւ, որ նախ թղթիկների վերայ զրած ունէին տեղական կուսակցութեան մարդոց անունները եւ ընտրութիւններ կատարեցին Եկեղեցու եւ վանականութեան կանոններ մշակելու մարդիկ, որոնք Եկեղեցու պատմութիւնն չիմանալուց յետոյ Եկեղեցին կործանելու համար են մտել վանք:» Դարձեալ նոյն նամակէն. «Բառի բուն նշանակութեամբ մեզ հալածում են. այդ տեսնում է Վեհը եւ համակերպուում է նոցա եւ ընդառաջ է գնում նոցա ցանկութեան:» Վեհը ջին մէջբերում մըն ալ նոյն նամակէն. «Ամէն բան կառավարում է կուսակցութիւնը յանձին Ուղտի եւ նորա արբանեակների: Ամէն բանի համար Վեհը խորհրդակցում է նախ Մեսրոպի եւ Սիրական Տիգրանեանի հետ, որ կուսակցութեան կողմից նշանակուած է վանքի եւ Վեհի վերայ իշխելու: Նորից կազմակերպել են պկում դաշնակցական հին միջոցներով եւ ոչնչի չեն ինալում:»

ՄԵՐ ԿԱՐԳ մըլ անցեալի յօդ-

**Now serving Glendale,
Burbank, and Pasadena**

Helping seniors live more
independently in their own homes

**Օգնել տարեցներին ապրել ավելի
անկախ իրենց սեփական տներում**

Pacific PACE
Program of All-Inclusive Care for the Elderly

[Call to learn more](#)

[Call to learn more](#)

(800) 851-0966 | TTY (800) 735-2922 | pacificpace.org

ԱՆԻ ԿԱՅՔԵՑԻ ՎՐԱՅ ԶԵՏԵՂՈՒԱԾ Է ՀԱՅՈց ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ԲԱՆԱՃԵԼԻ ԹՐՔԵՏՐԵՆ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Birleşik Devletler Temsilciler Meclisi 296 Sayılı Karar

Bağışlar
Soykırım Haritası
Çevrimiçi Sergiler
Çevrimiçi Müze
Uluslararası Daimi Adalet Merkezi Raporu

[Ana Sayfa](#) > [Uluslararası Doğrulama](#) > [Kararlar, Kanunlar ve Bildiriler](#)

[Ermeni Soyırımı tanıyan Ülkeler liste için tıklayınız](#)

Երկու տարի առաջ, իր հիմք-նադրութեան պահէն իվեր, Հայ Ազգային Հիմնարկի (ԱՆԻ) թրքերէն կայքը շարունակաբար ընդլայնուած է 2019 թուականի ընթացքին կատարուած դէպքերու հիմնական լրացումներով, իսկ այժմ՝ Միացեալ Նահանգներու Ներկայացուցիչներու Տան կողմէ ընդունուած Հայոց ցեղասպանութեան բանաձեւով:

Ներկայիս, աշխարհի աւելի
քան 60 միջազգային բանաձեւերը
եւ օրէնքները կրնան ընթերցուիլ
այնտեղ թրքերէն լեզուով՝ ապահո-
վելով Հայոց ցեղասպանութեան մա-
սին համաշխարհային իրազեկու-
մը, ինչպէս նաեւ ցեղասպանու-
թիւնը ընդունող բոլոր երկիրնե-
րու որոշումները եւ բանաձեւերը:

ի պատասխան թուրքիոյ պետութեան եւ իշխանութիւններուն կողմէ՝ Հայոց ցեղասպանութեան շարունակական ժիտումին, որու մասին թուրքիոյ նախագահ Ռեջիփ Թայիփ Էրտողանը հերթական անգամ խօսեցաւ Ուշշինկթըն կատարած իր վերջին այցելութեան ժամանակ՝ Սպիտակ Տան ամպիոնէն յայտարարելով, որ 1915 թուականի Հայոց ցեղասպանութիւնը միայն «միջադէպ մըն էր որ տեղի ունեցաւ 104 տարի առաջ», ԱՆԻ-ի թրքական կայքէջը մէծ ճիգ կը թափէ թուրք ընթերցող հասարակութիւնը դաստիարակելու Հայոց ցեղասպանութեան իրականութեան, պատմութեամբ եւ ճանաչման մասին:

ԱՆԻ-Ի թրքական կայքը ընդ-
լայնուած է նոր բաժիններով, ուր
ներառուած են պետութիւններու,
զեկավարներու, խորհրդարաննե-
րու եւ նախագահներու յայտարա-
րութիւնները եւ այլ մարմիններու
կողմէ բխող բանաձեւերը: Ցեղաս-
պանութեան հանրագիտարանէն
լրացուցիչ գրառումներ ալ այժմ
հասանելի են այնտեղ՝ թրքերէնով,
ինչպէս նաեւ պատմական նորու-
թիւններ՝ Հայոց ցեղասպանութեան

Ժամանակը ջանին, Ամերիկեան
լրատուամիջոցներու լոյս տեսած
նիւթեռ:

ԱՆԻ թրքական կայքէջը կը
պարունակէ նաեւ պատմական լու-
սանկարներ, Հայոց ցեղասպանու-
թիւնը հետագդող քարտէզներ եւ
յաճախակի տրուած հարցումներու
պատասխաններ:

Թըրքական լասրանը իր գործարկման պահէն ի վեր՝ շարունակաբար կը խորհրդակցի սոյն կայքին հետ։ Այս կայուն հասարակական հետաքրքրութիւնը ցոյց կուտայ, որ այս կայքը ծառացութիւններ կը մատուցանէ, որոնք այլ կերպ անհասանելի են թուրքիոյ մէջ կամ այլուր։ ԱՆԻ թըրքական կայքը նաեւ սերտօրէն եւ զուգահեռ կ'աշխատակցի ԱՆԻ հիմնական կայքին հետ, որ հարուստ է տեղեկութիւններով եւ կը պարունակէ բազմաթիւ փաստաթուղթեր։

Անցնող երեք տարիներու ընթացքին, թուրքիոյ մէջ ազատ խօսքի սեղմումները կը քաջալերեն ցեղասպանութեան ժիտումը՝ ի դէմս աճող միջազգային ճանաչման:

Թուրքիոյ Քրէշական օրէնսգր-
քի 301-րդ յօդուածով նախատես-
ուած քրէշական հետապնդումները
նոյնաբէս աւելցած են, որովհետեւ
շատ աւելի լրագրողներ, հեղինակ-
ներ եւ իրաւապաշտպաններ, կոչ
կ'ընեն հայկական ցեղասպանու-
թեան հարցերու բացայաց քննար-
կումները կատարելու:

Երբ ԹՌՔԱԿԱՆ ՔԱՂՋՔԱԿԱՆ
ՈՒՂՈՌՈՒԹԻՒՆԸ ինքզինք կը հակասէ
իր իսկ երկխօսութեան կոչերուն
մէջ, առաւել ակնյացտ կը դառնայ՝
որ ԱՆԻ-Ն եւ նմանատիպ կազմա-
կերպութիւններու ստեղծած աղ-
բիւրները կը մնան առանցքային
նշանակութիւն ունեցող լրատուա-
միջոցներ, թուրք հասարակու-
թիւնը տեղեակ պահելու եւ կամ
զանոնք դաստիարկելու գծով, յատ-
կապէս հայոց ցեղասպանութեան
ճանաչման բնագաւառուէն ներս:

Ա.Դ. ՀԱՅԱԿԵԱՆ ԿՈՒՍԱԿցՈՒԹԵԱՆ

Ծարունակուած էջ 1-էն

թեան ներուժը համախմբելու ու
զայն ի սպաս Հայաստանի պետա-
կանութեան ամրապնդման ուղղե-
լու կարեւորութեան։ Ան նաեւ ներ-
կայցուց Հայաստան մէջ տեղի
ունեցած դրական զարգացումները
եւ ներկայացուց Հիւպատոսու-
թեան ծրագիրները, որոնք նախա-
տեսուած են յառաջիկաց ամիսնե-
րու ընթագքին։

Հնչակեան կուսակցութեան
ներկայացուցիչները բարձր զնա-
հատեցին համայնքի կազմակեր-

պութիւններուն եւ Հիւպատոսութեան ծիջեւ կապերուն նկատելի սերտացումը ու վերահաստատեցին Կուսակցութեան պատրաստակամութիւնը այսուհետեւ եւս աջակցելու եւ օժանդակելու ՀՀ Հիւպատոսութեան ծրագիրներուն:

**ՍԴՀԿ Վարիչ մարմնի կողմէ
հանդիպման ներկայ էին՝ վազգէն
Խոտանեան, Գաբրիէլ Մոլուեան,
Լենա Մանուկեան, Տիրան Ճերեծ-
եան, Վահէ Աջապահեան, Կարինէ
Տերոյեան, Վարդան Քորողլեան,
Միհրան Խաչատորեան եւ Ռուբէն
Մուղալեան:**

«Այնթապ 1915» Հատորին Ծանօթացման Երեկոն Պոլսահայ Միութեան Մէջ

ՄԱՐԻԹԱ Մ. ՕՐԱՆԻՒ

Կիրակի, Նոյեմբեր 3, 2019
Պոլսահայ Միութեան Մշակութա-
յին Յանձնախումբը կազմակեր-
պած էր գիրքի ծանօթացման երե-
կոյ մը «Անթէք 1915, Ցեղասպա-
նութիւն եւ Յանցագործներ» խո-
րագրով, որուն հեղինակն է Պատ-
մաբան Դոկտոր Հովհաննես Գուր-
ջիկի մահապահ Տիգրան Մանուկ-
յան:

Բացման խօսքով հանդէս եկաւ
Մշակութային Յանձնախումբի
ատենապետ՝ եւ Միութեան Հոգա-
բարձու Տոքթ. Յովհաննէս Գուլակ
Աւետիքեան, որ բացատրութիւն
տուաւ գրքին մասին եւ ընթերցեց
պատմաբանին հակիրծ կենսագրա-
կանը:

Հրաւիրուեցաւ դասախոսը որ
նախ շնորհակալութիւններ յայտ-
նեց հրաւիրուած ըլլալուն համար:
Ապա յայտնեց թէ սոյն գիրքը նախ
թրքերէնով գրուած է եւ որ շատ
բամբասանքներ եւ խնդիրներ յա-
րուցած է Թուրքիոյ մէջ: Ան տասը
տարիներ հետազոտութիւններ կա-
տարած է Հայոց Ցեղասպանութեան
մասին եւ որ շատ յոպնեցուցիչ եւ
խնդրայարուց էր որովհետեւ պէտք
էր որ երեք յանցագործներու աշ-
խարհը մտնէր որոնք մասնակցած
էին չարամտօրէն կանխամտած-
ուած ծրագիրներու մէջ Հայոց
Ցեղասպանութեան առնչութեամբ:
Պատմաբանը փորձած է վերլուծել
դրդապատճառները այս երեք յան-
ցագործներուն, հրապարակ բերե-
լով անոնց գործունէութիւնները եւ
վերածելով զանոնք պատմութեան
խորագրի:

Գիրքը կը պարունակէ Հայ-
կական, օսմանեան-թրքական, բրի-
տանական եւ ֆրանսական արխիւ-
ներուն մէջ առաջնային աղբեկր-
ներէն իր կատարած նկարահա-
նումները, յուշագրութիւնները,
անձնական թերթերը, ցուցմունք-
ներու վկայագրերը եւ յանցագործ-
ներու սերունդներու հետ հարցագ-
րուցները, Այնթապ 1915. «The
Perpetrators» գիրքը կը կեղրոնա-
նայ երեք սովորական յանցագործ-
ներու կեանքին վրայ, որոնք կը
մեղադրուին ուղղակիօրէն մաս-
նակցելով, չնայած տարբեր աստի-
ճանի, հայերու տեղահանութեան
եւ բնաջնջման եւ անոնց ունեց-
ուածքի թալանմանը 1915-1917
թուականներուն Օսմանեան շրջա-
նի Այնթապի մէջ, այնուհետեւ
Հայէպի նահանգի մէջ: Այնթապն
այսօր յայտնի է որպէս Կազիայն-
թապ, որ կը գտնուի Եփրատի
արեւմուտքէն 55 քմ դէպի արեւ-
մուտք եւ ժամանակակից թուրք-
սուրիական սահմանէն 45 քմ դէպի
հիւսիս: Այդ երեք տղամարդիկն

Հին Ալի ձեռանի (1872-1934), Աւ-
մետ Ֆայիկ էրներ (1879-1967) եւ
Մեհմեթ Եսասին Սանի Քութլուղ (1889-1973): Հյամնուելով զանազան
աղբեւրներու, դէպքերու իրադար-
ձութիւններու եւ դրդապատճառ-
ներու վրայ, որ վերափոխեց այս
երեք կերպարները Յեղասպանու-
թեան գործօն մասնակիցներու,
որոնք կը մտնեն այս գիրքին
գննումի տեսադաշտին մէջ:

Թէեւ զոյութիւն ունի գրականութեան մէջ մարմին մը, որ կը վերաբերի Հայոց Յեղասպանութեան, սակայն որոշակի բացերը կը պահպանուին։ Յեղասպանութեան գործընթացներն ու իրադարձութիւնները յատնաբերուած եւ ուսումնասիրուած են, բայց ցեղասպանութիւնը բնութեան ուժի մը կողմէ նախաձեռնուած երեւոյթ չէ։ Ընդհակառակը, օսմաննեան հայերու համակարգուած ոչնչացումը նախագծած եւ իրականացուցած են անհատներու զինուորական միաւորներ, որոնց մէծամասնութեան մասին շատ յատնի չեն այսօր։ Գուրթի նպատակը այստեղ վերականգնելն է այսպիսի յանցագործներէն մէկը՝ Անթապ քաղաքի, ժամանակակից Կաղիանթէպի պատմութիւնը, որ տեղակայուած է Կիլիկիոյ (այսօր՝ Անտալիայի հարաւային մասը) եւ Սուրբիոյ, ինչպէս Միջերկրական ծովուն մէջ, անպէս ալ Ծոցի մօտակայքը՝ Ալեքսանտրէթ։ Այդպիսով բացայատելով յանցագործները եւ անոնց գործօն ներգրաւուածութիւնը տեղական / մարզային մակարդակով հայերու ոչնչացման գործին մէջ։ Գուրթ կը փորձէ լոյս սփռել նման յանցագործներու վրայ՝ վերլուծելով անոնց նախապատմութեան եւ

Կոմիտաս Վերակենդանացաւ Իզապէլ Պայրագտարեանի Շունչին Տակ

Ծննդեան 150-ամեակը կոմի-
տաս վարդապետին հիանալի առիթ
հանդիսացաւ, որպէսզի այս տարի
աշխարհով մէկ «վերադառնայ»
ան: Անծանօթը՝ ծանօթանայ, ծա-
նօթը՝ խորանայ անոր կեանքին ու
մշակոթալին ժառանգութեան մէջ:

Այս անգամ մեզ կոմիտասին կապող օղակը հանդիսացան Հիւսիսացին Ամերիկայի Արեւմտեան թեմի «Զուարթնոց» մշակութային յանձնախումբը, հաջթալաւոր սովորանո իգապէլ Պայրագուարեանը՝ Գանատայէն, եւ խումբ մը երաժիշտներ, որոնք երկու ժամ շարունակ մշակութայի հանրութիւնը տարին հայաշխարհ, Կիլիկիա, Հայաստան, հարիւր եւ աւելի տարիներ ետ, դէպի մեր ակունքները, արմատները, մուտք գործելով մեր ներաշխարհէն ներս:

Այդ երեկոյց, կիրակի, 10
Նոյեմբերին, Սըբոց Ղեւոնդեանց
Մայր տաճարէն ներս կոմիտաս
վարդապետ մեզի հետ էր, նստած
անշուք մէկ նստարանին, կը հետե-
ւէր երգացանկին ու կ'ապրէր աշխա-
տանք մը ի կատար ածելու բերկ-
րանքը: Կոմիտաս ո՛չ միայն «Հայ
երգի վեհափառ»ն է, այլև՝ Փրկիչը:

Աստուածատուր ձայնը իգա-
պէլ Պայրագտարեանի ազդ երեկոր։
Կու գար երածշտական շօշափելի
երանգներու վերածելու թուղթի
վրաց ձայնագրուած ձայնանիշերը
հայ գեղջուկին, հայ մամիկին,
սիրահարին, պանդուխտին, մէկ
խօսքով՝ Հայ մարդուն:

Նոյնքան յաջող էր լարային
քառեակը՝ Ալեքսանտր Քալման,
Տիմիթրի Օլեւսքի, Ճոնաթան Մո-
հերչէլ եւ Գարիկ Թերզեան, ինչպէս
նաև Ճիլ Ֆէլպըրը՝ սրինգ եւ կի
Չոթը՝ տաւիդ: Խսկ Ֆրեզնոյէն ժա-
մանած 16 արուեստագիտներէ բար-
կացած երգչախուռմբը պարզապէս
բացառիկ էր (խմբավար Աննա
Համբը): Ե՛ւ նուազախումբը ե՛ւ երգ-
չախումբը տարբեր երգերու ըն-
թացքին ձայնակցեցան երգչուհի-
ին, երբեմն ալ հանդէս դալով
առանձին ելոյթներով:

Իսկ Երգացանկը շատ ճոխ էր
իր բազմազանութեամբ։ Հոգեւորը,
ժողովրդականը, սիրայինը, ման-
կականը... բոլորը այնպէս մը միա-
հիւսած էր Պայրապտարեան, որ
նման էր «համատեսելու» միայն...։
Ամէն անգամ երբ անջատուած կը

Դաշնակահարուիի Սվետլանա Նաւասարդեանի Աննախընթաց Մենահամերգը Լոս Անջելեսում

«Արտիստի առաքելութիւնը ամփոփում է իր մէջ մարդկային բարձրագոյն արժեքի արտայայտումը՝ բազմապատճել բաժանելու համար։ Ես արտիստ եմ, մասնիկն եմ զօրաւոր, բացառիկ մի մշակոյթի եւ երջանիկ եմ, որ իմ երաժշտութեան համեստագոյն պարտէզի վարդը կարող եմ բերել հայրենիքին մշակոյթի պատուանդանին»։

Ա. Նաւասարդեան

բազմավաստակ ձեռքբերումները
կատարողական արուեստի մէջ:Այս
համերգը մի մասնաւոր նույիրում
պիտի լինի Կոմիտասի ծննդեան
150ամեակը նշելու «Լարք»ի ցան-
կութեանը, ընդ որում կը ներկա-
յացուեն Մոցարտ եւ Շոպեն, նաեւ,
բնականաբար, կը լսուեն Կոմիտա-
սի դաշնամուրային ստեղծագոր-
ծութիւնների Նաւասարդեանական
մեկնաբանումները, որոնց մէջ ան-
շուշտ որ պիտի լսուեն իւրովի եւ
նորովի դրսեւորումներ, ինչին ակն-
կառոց սպասում ենք:

Մեծանուն դաշնակահարուհին
պարբերաբական այցելութիւննե-
րով հարազատ է դարձել Լարք
երաժշտանոցին, ուսուցիչներին եւ
աշակերտներին՝ իր տարիների վաս-
տակը եւ երաժշտական իմաստնու-
թիւնը կիսելով եւ բաժնեկցելով
նրանց հետ: Սվետլանան հանդիսա-
ցաւ մաքուր, զուտ եւ վսեմ երաժշ-
տական աւանդույթների այն օղակը,
որ պատկանում է հային: Նրա
արուեստը ոչ թէօտար մշակոյթին
նուիրուած դրամեւորումներ է, այլ՝
նուիրում հայ մշակոյթին, հայկա-
կան հոգեբանութեանն ու հոգե-
խառնութեանը: Հէնց դրա համար
էլ այն սերտ կապը, որ ստեղծուել
է «Լարք»ի եւ իր միջեւ, պիտի
մնայ անքակտելի:

Կը հրաւիրենք գաղութի ար-
ուեստասէրներին հաղորդուելու հայ
ժողովրդի պարծանք դարձած մէծ
արուեստագիտուհու յոթելեանական
մէնսահամերգին; Կոմիտասի բոլո՞ր
դաշնամուրացին գործերի առաջին
կենդանի կատարուածը Սփիւռքում,
կարծուած ենք, բացառիկ մի առիթ
է, որի կողքից անտարբեր չի

կարելի անցնել: Հրատիրուած էք:
Տոմսերի համար զանգահա-
րել «Լարք» երաժշտանոց՝ (818)
500-9997 հեռախոսահամարով:

**Հարք Երաժշտական
Ընկերակցութիւն**

ԳԱՅԻ ՄԵՇԻ ԱՐԻ ՍԻՐԵՑ

Հայ Թատրոնի Հնկերութիւնը
Ներկայացնում է Արամաշոտ
Պապականի Գնա Մեռի Արի Սիրեմ
Քոմետի-տրաման՝ Կիրակի
Նոյեմբերի 24-ին, Երեկոյեան ժամը
5-ին Ռուզվելթ Դպրոցի Արահում-
Կլինտեյլ 222 E Acacia Ave,
Glendale, CA 91205:

Դերերում՝ Արիս Բաղրամեան,
Ժանեթ Ոսկանեան, Կարեն
Պետրոսեան, Ալիտա Սիմոնեան, Արին
Քեշիշեան, Անժելա Յովսէփեան,
Զարեհ Յովհաննիսեան, Նորվարդ
Ավանեսեան եւ Քարլոս
Յովհաննիսեան։ Բեմադրիչ՝
Առաքարող Ալեքսանդրեան

Ալասավկ Ստովասասան
Տարօնը, որ վաղուց այրի է
մնացել, ցանկանում է այլեւս մենակ
չապրել, այլ իր ծերութեան օրերն
անց կացնել շրջապատուած իր
զաւակներով, հարսներով եւ
թռունիկներով։ Բայց լինելով
հպարտ, նա ուղղակի չի դիմում
տղաներին, որ տանեն իրենց տանը

կրնանք ապահովել մենք զմենք համաշխարհային նոր համակարգի մըստեղծման այս թոհուբոհին մէջ:

բնակեցնեն, այլ որոշում է հիւանդ ձեւանալ: Եւ քանի որ որդիները, մեծ մասսամբ իր շնորհիւ, կեանքում յաջողութեան են հասել եւ ունեն պայմանները իրենց հորը պահելու, Տարօնը եւ իր մտերիմ հարեւանները համոզուած են որ նա շուտով հաստատուելու է տղաներից մէկի կամ միւսի մօտ...

Եթէ պատութիւնէն դաս չքաղենք,
կրնանք դարձեալ զոհը երթալ
դասը քաղածներուն:

«Ազգային»ի և «Ապազգային»ի

Ծարունակուած էջ 6-էն

ուածներով նոյնանձան այլ մէջբե-
րումներ ալ ըրած ենք մէր ազգա-
յին շահերու եւ պետական մտածո-
ղութեան ուահվիրայ Քաջազնունի-
էն, ցոյց տալու համար թէ ուր
կրնայ յանդիլ հատուածամօլ մտա-

ծողութիւնը: Զանց կ'առնենք անոնք
այստեղ նշելէ, աւելիով չծանրա-
բեռնելու համար այս յօդուածը:
Այսքան ալ բաւարար կը սեպենք
զգաստութեան հրատիրելու համար
մեր հայրենակիցները, որ մեր ազ-
գը յուզող խնդիրներուն սրտբաց
եւ ողջմիտ քննարկուածով միայն

massis Weekly

Volume 39, No. 43

Saturday, November 23, 2019

MFA of Armenia: Turkish President's Statements Aim at Justifying the Genocide

YEREVAN — In light of the further advancement of the international recognition of the Armenian Genocide, the President of Turkey recently made controversial statements, which distort the reality.

These statements contain claims aimed at justifying the Genocide by means of insulting the dignity of the victims. On April 24, 2019 the President of Turkey already attempted to justify the Armenian Genocide by qualifying it as "the most reasonable act" and referring to the victims of the Genocide as "Armenian gangs and their supporters". All the more, presently the President of Turkey deprives the victims of the Armenian Genocide of their historic homeland by way of calling them nomads, thus forgetting the history of his ancestors and the indigenous people of the region.

Indeed, the recognition and condemnation of the Armenian Genocide is essential for serving truth and historical justice. However, today it is essential not merely for history and historians but rather for the entire humanity, and particularly the potential victims of the identity-based crimes. It is essential for all those persons and peoples who are accused of being terrorists simply because of their ethnic and religious origin and then subjected to violence and forced deportations by the Republic of Turkey in its neighboring country. It is

essential for overcoming genocidal perceptions and protecting the universality of human rights.

The Armenian Genocide is a reality for the descendants of the Genocide and the international community. This reality has also served as a basis for elaborating the 1948 Convention on the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide and the subsequent mechanisms for the prevention of genocides and crimes against humanity.

By justifying and denying the Armenian Genocide, pursuing aggressive policies marked by the use of force against its neighbors, sustaining land blockade of Armenia for more than two decades and providing political and military assistance to Azerbaijan in the context of the Nagorno-Karabakh conflict, Turkey continues to be a security threat to the Armenian people, which survived the genocide.

Turkey should reconsider its current hostile policies against Armenia and the Armenian people, which may become the first step in overcoming the consequences of the Genocide and reducing regional threats.

Sen. Lindsey Graham Blocks Armenian Genocide Resolution After Erdogan Meeting

WASHINGTON, DC -- Sen. Lindsey Graham (R-S.C.) blocked a Senate resolution Wednesday that would have recognized the Armenian Genocide by Ottoman Turks hours after he and President Trump met with Turkish President Recep Tayyip Erdogan.

Graham objected to passing H.Res.296, according to The Hill, saying senators shouldn't "sugarcoat history or try to rewrite it."

Sen. Bob Menendez, D-N.J., asked for consent to pass the resolution, which would have formally recognized the killing of more than a million Armenians between 1915 and 1923.

Menendez noted that he listened to President Trump's press conference Wednesday with Turkish President Recep Tayyip Erdogan. The Turkish president scolded a House-passed resolution recognizing the genocide

and instead promised to "establish a history commission."

"The United States foreign policy must reflect an honest accounting of human rights abuses, crimes against humanity, ethnic cleansing and genocide. We cannot turn our backs on the Armenian victims of genocide," he said, according to the politics website.

Under the Senate's rules, any one senator can ask for consent to pass a bill or resolution, but any one senator can block it.

Graham's objection came hours after he took part in a White House meeting with Trump, Erdogan and a group of GOP senators.

"I just met with President Erdogan and President Trump about the problems we face in Syria by the military incursion by Turkey. I do hope that Turkey and Armenia can come together and deal with this problem," he added on the Senate floor.

Senator Bernie Sanders Meets with Armenian Community Representatives in Los Angeles

EAST LOS ANGELES – Representatives from the Armenian Council of America (ACA) along with the Armenian Assembly of America, Southern California Armenian Democrats (SCAD), and the Armenian National Committee met with Senator Bernie Sanders on November 16 to discuss key issues of importance to the Armenian American community ahead of the 2020 presidential primary.

ACA Board Member Harry Unell gave a brief introduction of the organization and explained the scope of work and mission of ACA. "We have worked on legislation from Genocide recognition to the formal recognition of Artsakh, including advocating for democracy in Turkey and Azerbaijan, as their democracy directly impacts Armenia," said Unell.

"ACA also has a legal aid program which aims to assist citizens and non-citizens who are economically challenged or below the poverty line, including providing resources for undocumented Armenians currently residing in the U.S."

Some of the many topics discussed included recognition of the Armenian Genocide by the U.S. Senate, economic aid to Armenia and recognition for Artsakh (Nagorno Karabakh).

Armenian Parliament Raises Minimum Wage

YEREVAN -- Armenia's parliament backed on Tuesday a government proposal to raise the minimum wage in the country by more than 23 percent.

The government announced plans for such an increase in June. A bill drafted by it at the time would raise the minimum monthly wage from 55,000 drams to 68,000 drams (\$143).

The National Assembly passed the bill unanimously.

Arkady Khachatrian, a parliament deputy from the opposition Bright Armenia Party, echoed government assurances that it will somewhat reduce poverty. "A working person must not live below the minimum consumer basket level," he said.

Christine Aghakhanian, ACA Board Member thanked Senator Sanders for his support of U.S. economic aid to Armenia. She reiterated the enormous strides the Armenian government is making towards economic equality and transparency of government in light of the recent Velvet Revolution and urged Sanders along with his colleagues in the Senate to continue their support.

"We hope, if elected, you will be the first U.S. President to visit Armenia," Aghakhanian added.

During the meeting Sanders was gifted an Armenian Genocide Centennial forget-me-not flower pin which he wore during the rally attended by thousands at Woodrow Wilson High School immediately following the meeting.

"Overall we had a very productive meeting with Senator Sanders who is genuinely interested in hearing about the needs and concerns of our community," said ACA Chairman Sevak Khatchadourian. "We look forward to continued dialogue with his office" he added.

The Armenian Council of America is committed to promote the civic and civil rights interests of the Armenian American community, and to champion the causes and concerns of the Armenian-American community within local, state, and federal governments.

According to government officials, the measure, effective from January 1, will benefit at least 80,000 workers across the country who earned 55,000 drams per month as of this summer. Most of them work for private firms.

The average monthly wage in Armenia currently stands at 178,000 drams (\$375), according official statistics.

The bill approved by the parliament marks the most drastic increase in the national minimum wage to date. It was set at 55,000 drams by the country's former government in 2015. The current government is also planning a 10 percent rise in pensions which average roughly 41,000 drams per month at present.

Gallup International's 2019 Report: Armenia Named Among World's Safest Countries

Countries/Areas Most Likely to Feel Safe in 2018		Countries/Areas Least Likely to Feel Safe in 2018	
COUNTRY	% YES, FEEL SAFE	COUNTRY	% YES, FEEL SAFE
Singapore	94	Liberia	40
Norway	93	Argentina	39
United Arab Emirates	93	Dominican Republic	37
Slovenia	90	Gabon	35
Turkmenistan	90	Botswana	34
Switzerland	89	Brazil	34
Armenia	89	South Africa	31
Finland	88	Venezuela	26
Tajikistan	88	Afghanistan	13

GALLUP WORLD POLL

YEREVAN -- Armenia is among the world's safest countries on Gallup International's latest Law and Order report.

Based on the outcomes of a survey aiming identify the Countries/ Areas Most Likely to Feel Safe, it has ranked the 7th on the list of the 18 states appearing in the top positions. An estimated 89% of the respondents said they feel absolutely safe in Armenia. The country has thus shared the 6th-7th positions with Switzerland, where approxi-

mately an equivalent percentage of respondents rated the safety standards as high.

The top country on the index is Singapore (94%) followed by Norway (93%), UAE (93%), Slovenia (90%) and Turkmenistan (90%).

With a total score of 85, Armenia thus shares the 11th position with France, Ireland, Sweden, Japan, Saudi Arabia and Myanmar on the general ranking.

The lowest scoring country on this year's report is Afghanistan.

Olympic Champion Artur Aleksanyan Named UNICEF National Ambassador for Armenia

YEREVAN — Armenian Greco-Roman wrestler, Olympic Champion, Artur Aleksanyan has been appointed as UNICEF National Ambassador for Armenia.

Artur Aleksanyan is an Olympic Champion (2016) and bronze medalist (2012), a two-time World Champion (2014, 2015), and a three-time European Champion (2012, 2013, 2014). Nicknamed the "White Bear," Aleksanyan is one of the most renowned Armenian athletes of the 21st century.

United Nations Goodwill Ambassadors and Messengers of Peace are

distinguished individuals, carefully selected from the fields of art, literature, science, entertainment, sports or other fields of public life, who have agreed to help focus worldwide attention on the work of the United Nations.

Backed by the highest honor bestowed by the Secretary-General on a global citizen, these prominent personalities volunteer their time, talent and passion to raise awareness of United Nations efforts to improve the lives of billions of people everywhere.

Armenia captain Henrikh Mkhitaryan was named UNICEF Goodwill Ambassador in 2016.

ԶՈՐԱԳԻՒՄ
ՕԺԱՆԴԱԿԵԼՎ
ՓՐԿԵԼՎ

www.syrianarmenianrelieffund.org

Syrian Armenian Relief Fund
P.O. Box 1948
Glendale, CA 91209-1948

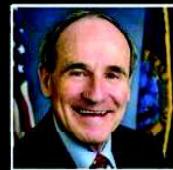
CALL TODAY!!!

Demand a Senate vote on S.Res.150
The Armenian Genocide Resolution

Senate Majority Leader Mitch McConnell (R-KY)

202-224-3135

Foreign Relations Committee Chairman Jim Risch (R-ID)

202-224-4651

Senator Lindsey Graham (R-SC)

202-224-5972

WASHINGTON, D.C. – A large group of Congressmembers called on President Trump to not host the Turkish President Recep Tayib Erdogan in the White House. Ignoring these calls, Trump not only held a meeting in the Oval Office, but also invited a small group of Republican Senators to join the meeting.

At this meeting, the Turkish President was allowed to show a propaganda video to explain his point of view concerning the Turkish invasion of Northern Syria.

This unprecedented opportunity extended to the Turkish President was not convincing to the Senators, except Lindsay Graham of South Carolina, who, after coming out of the meeting, put a hold on the Armenian Genocide resolution sponsored by Senator Bob Menendez and Ted Cruz.

With this move Senator Graham has lost all credibility and the honorable reputation he once had.

We call upon Senator Graham to reverse course and support S. Res.150

We call on all Americans to contact their respective U.S. Senators and urge the passage of S. Res.150.

U.S.-Armenia Enhance Cooperation on Bio-terrorism Investigation

YEREVAN -- From October 31 to November 1, the Defense Threat Reduction Agency (DTRA) offered a five-day course in International Joint Bio-Terrorism Investigation (IJBTI) for Armenian officials.

The course brought together 24 mid-level public health, veterinary, and law enforcement officials from multiple disciplines, including the RA Ministries of Health, Economy, Emergency Situations, and Defense as well as the Police, the Food Safety Inspectorate, the National Security Service, and the State Revenue Committee.

During the course, participants were introduced to managing bioterrorism, both detecting and mitigating bio risks and threats, and investigating and interdicting illicit trafficking of weapons of mass destruction (WMD). They conducted joint exercises built on scenarios and case studies involving biological agents. The

course also introduced various applications of bio-terrorism, such as in the area of agriculture and the food industry, and its relationship to WMD proliferation. IJBTI provided an excellent opportunity to exchange experience and methodologies in managing biothreats across agencies.

By improving Armenia's efforts to prevent, deter, detect, interdict and investigate incidents involving nuclear, biological and chemical weapons and developing professional cadres in the relevant disciplines, this course supports the larger goal of improving WMD investigation capacity and biological surveillance network in Armenia.

AGBU School In Pasadena Is No More

BY MARY NAJARIAN

It was just a normal Friday, three weeks ago at 3:20 PM my telephone rang. It was my daughter Maro Yacoubian, "Mom, you won't believe it. It's the school mom, Vatche and Tamar, AGBU School is closing by the end of the school year."

I was in shock. "Are you sure?"

"Mom don't question. It is true, and I have to go."

I felt like someone stabbed me through my heart.

The news of AGBU closing the school spread fast. Everyone was asking the same questions: How could the wealthiest, the oldest philanthropic Armenian organization with half a billion dollars in their treasury not support a small school? How could an Armenian community of 150,000 in Pasadena and Glendale not be able to support one Armenian High School?

I have heard people say, "An Armenian education is not necessary."

Those people are blind. Do the people who say this and have made this dreadful decision to close the school know why people send their children to Armenian Schools? Do they know how difficult it was for their own parents, grandparents to receive an Armenian education?

We went to Armenian schools, not just to learn reading and writing, but we were taught Armenian History, the culture, religion, We learned to love and respect and be proud of our ancestors, and appreciate what they went through so we could live. The poorly furnished Armenian schools of the 20s, 30s , 40,s produced the leaders of today's Armenian community: They are the philanthropists, the historians, the priests, the writers, the teachers. They are the ones who supported and built Armenia, in the 1990s when it needed help. Closing one more school shortens our survival as Armenians in the diaspora.

In Aleppo, where I grew up, there were about 60,000 Armenians. There were seven Armenian schools in Nor-Kugh (village) in the poorer section of Aleppo, and there were that many Armenian schools in in Kaghak (city).

I will give you a picture what Armenian schools were like then, and how they survived.

I attended the Oosoomnasirats, an Evangelical School in Nor-Kugh.

Our parents were poor refugees, and we were the first-generation genocide survivors. Some students paid the small tuition, and a great many did not

pay any because their parents could not afford it. But it did not matter- they had a seat in the class. I was given the only seat available in the school which was in the Preparatory class. We were 101 students in a one big room, the ages of the students were 8-14, and I was only 6. Every day new refugees were arriving from Turkey, and finally it came to a point when there was not even standing room in our classroom. Our principal Mr. Levon Levonian got the help of some parents and in one weekend, built a new classroom in the small school yard. The walls and the roof of our new classroom were built with metal sheets called 'TENEKE'.

Half of our class moved into the new classroom, which was terribly cold in the winter, so every morning two students would pass around a small charcoal grill (manghal) with live charcoal fire and give each student a minute to warm their frozen hands. And when it rained we had to run out and bring in the buckets to collect the rain water that was coming through the holes of TENEKE roof.

Mr. Levonian's policy was to try to make room for every child that wanted to come to school, whether they could pay tuition or not. He would proudly say, "In my school I am raising our future. They don't pay me now but by getting an Armenian education, they will be paying to the Armenian generation of tomorrow."

One reason AGBU School closed its door, was that, they needed 200 students to keep the school going, but had only 150. We all know that many children could not come to AGBU School because they could not afford the tuition. If AGBU had followed Mr. Levonian's philosophy, and accepted Armenian students that could pay, and also those who could not pay, the school would fill the 200 seats. Perhaps AGBU should have given the community a chance to come forward and raise the money for those who couldn't afford it.

Eighty years ago, Mr. Levon Levonian had the foresight to educate students, most of them needy like me and my two siblings, who could not afford to pay the tuition. Why couldn't AGBU with a half billion dollars in assets accept the 50 students and pay their tuition and raise the enrollment to 200 students?

"Thank you, Mr. Levonian, under such destitute, and hardships, you had the foresight to build our future."

Mr. Levon Levonian was the uncle of Mrs. Joyce Abdulian

Rebutting Erdogan

BY DAVID L. PHILLIPS
Former Chairman, Turkish-Armenian Reconciliation Commission

U.S. President Donald J. Trump and Turkey's President Recep Tayyip Erdogan met in the White House on November 13, 2019. During their joint press conference, Trump was uncharacteristically silent as Erdogan went on a diatribe concerning Armenian Genocide, condemning the near unanimous Resolution in the US House of Representatives reaffirming the US record on the Genocide. Erdogan also dredged up the debunked proposal for a joint historical commission on Armenian issues.

Erdogan is an established denier of the Armenian Genocide, where 1.5 million Armenian Christians were slaughtered by his predecessors. His ties to ISIS and other enemies of the US should have disqualified him from the White House visit to begin with.

In the press conference, paradoxically, Erdogan both denied the Genocide and invited a "dialogue and debate" about Armenian issues. Dialogue sounds like a positive and worthwhile step. In this instance, however, it is another component of Turkey's denial campaign. The purpose of dialogue cannot be to explore the truth of the Armenian Genocide. That fact is beyond question.

I chaired the Turkish-Armenian Reconciliation Commission (TARC) from 2001 to 2004. TARC included former foreign ministers and prominent Turks and Armenians from around the world. It worked with the International Center for Transitional Justice to produce a legal opinion in 2003, which concluded that the events in the early Twentieth Century met the definition of Genocide: (i) More than one person died; (ii) Those who died represented a distinct ethnic, cultural or religious group; (iii) There was a pattern to events resulting in their deaths; (iv) The perpetrators knew that Armenians would die and therefore possessed the requisite genocidal intent. The genocide finding was confirmed by the Elie Wiesel Foundation and scores of Nobel laureates.

In 2009, Armenia and Turkey agreed to Protocols which would have normalized relations and established a joint committee to work on all historical and legal issues, aimed at normalizing relations between Armenia and Turkey. Erdogan scuttled those agreements, casting doubt on his sincerity.

The Armenian Genocide was confirmed by sources of unquestioned integrity and credibility, including official dispatches from Ambassador Henry M. Morgenthau and cables from consular offices. Morgenthau reported, "When the Turkish authorities gave the order for these deportations, they were giving a death warrant to the whole race". Raphael Lemkin, author of the Convention on the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide, described genocide as "what happened to the Arme-

nians."

Erdogan wants a "constructive dialogue with the United States Congress." However, Congress has already reacted to Turkey's denial campaign by overwhelmingly approving House Resolution 296, which affirms the US record of the Genocide. HR 296 passed by a vote of 405 in favor and 11 against.

Dialogue does not mean denial, and there is no reason for another history commission when the results have been confirmed and reconfirmed many times over. Even President Trump has given a dictionary definition of the genocide and used the Armenian term for Genocide in his annual Remembrance Day statements on April 24.

Erdogan said that Turks were "hurt" by the passage of HR 296, while censoring and prosecuting Turks who take steps to come to terms with Turkey's past. He has found that racism makes good politics. In 2007, the leading Turkish Armenian journalist working for reconciliation in Turkey was assassinated, in an unresolved murder with clear government and mafia connections.

There was nothing new in Erdogan's recent remarks. Once again, he offered to open up the Ottoman archives and endorsed an academic debate between experts and historians. Proposing to open the archives is a ruse aimed at sewing doubt as to whether 1.5 million Armenians were actually killed. The main perpetrator's own journal, as well as other documents, have been published, confirming the Turkish campaign to exterminate Armenians and other Christians in the Ottoman Empire.

Instead of giving Erdogan a platform for disinformation, Trump should have spoken forthrightly about the Armenian Genocide. The more Turks hear the mention of the Genocide, the closer they will come to accepting the Truth.

David L. Phillips is Director of the Program on Peace-building and Rights at Columbia University's Institute for the Study of Human Rights. He was Chairman of TARC from 2001 to 2004. His book, *Unsilencing the Past: Track Two Diplomacy and Turkish-Armenian Reconciliation*, (2005) is an account of TARC's work. Phillips is also author of *Diplomatic History: The Turkey Armenian Protocols* (2012).

AACCWD 13th Biennial Assembly And Sacred Music Convention

VAN NUYS — The Association of Armenian Church Choirs of the Western Diocese of the Armenian Church of North America (AACCWD) held a three-day convention in Van Nuys, California, November 8-10, 2019. The convention was a culminating success on behalf of outgoing Chairman Sevag Derderian whose long-lasting record has been to implement, maintain, and enhance education as a core tenant of the AACCWD.

On Friday, November 8, 2019, the AACCWD Central Council honored Father Shnork Demirjian for his countless years of dedication to the Armenian Apostolic Church and the AACCWD during the convention's opening-night banquet. The event featured remarks by Diocesan Primate Archbishop Hovnan Derderian, as well as outgoing Chairman Sevag Derderian, and 2019 honouree Fr. Shnork Demirjian. The evening's attendance was a testament to the wide-spread support of Sevag Derderian and his culmination of over 15,000 traveled miles in his mission to share and promote the education and love for sacred music across the Western Diocese.

On Saturday, November 9, 2019, parishioners and church choir members from Southern and Central California, Arizona, and Washington participated in the 13th biennial assembly, lectures, workshops, and masterclasses within

the sanctuary of Saint Peter Armenian Apostolic Church. Guest lecturers included: Mr. Sevag Derderian (Director, Armenian Sacred Music Project; Chair MS/HS CalState LA Andriassian Guitar Festival, Competition, & Symposium), Dr. Ronald Sinanian (Resident Organist, St. Peter; Past-Dean, American Guild of Organists), Dr. Christopher Gravis (Professor, California State University Los Angeles).

The assembly meeting chaired by Dn. Allan Jendian incorporated delegates from across the Western Diocese and informed the assembly that Mr. Raffi Mikaelian will be the next Chairman of the AACCWD. Mikaelian will be forming a central council under the guidance of Abp. Derderian within the coming weeks. The 14th biennial assembly and convention will take place in Fresno, California at St. Paul Armenian Apostolic Church. Sevag Derderian was unanimously elected Assembly Chair for the 14th biennial assembly alongside Dn. Allan Jendian and Dn. Dr. Sarkis Mesrobian (Co-Vice Chair), and Ms. Victoria Amran (Secretary).

On Sunday, November 10, 2019, Archpriest Father Shnork Demirjian celebrated the Divine Liturgy with Sevag Derderian conducting over thirty choir members and multiple hymns by Gomidas in honor of his 150th anniversary.

Official Opening of the Zoryan Institute and AUA Center for Oral History

YEREVAN -- On November 13, 2019, the official opening ceremony of the Zoryan Institute and AUA Center for Oral History took place at the AGBU Papazian Library of the American University of Armenia (AUA). The Zoryan Institute has equipped the Center with copies of its earliest, largest,

and most significant Armenian Genocide Oral History Archive.

"Housing the copies of the Zoryan Institute's renowned Armenian Genocide Oral History Archive at the AGBU Papazian Library at AUA is a great honor for us. I am proud to say that AUA students will be involved in tran-

Turkish Translation of House Resolution on Armenian Genocide Added to ANI Website

Birleşik Devletler Temsilciler Meclisi 296 Sayılı Karar

Ana Sayfa > Uluslararası Doğrulama > Kararlar, Kanunlar ve Bildiriler

Ermeni Soykırımı tanıyan ülkeler listesi için tıklayınız

29 Ekim 2019

Belgenin PDF'ini gör

KARAR 296 (H. RES. 296)

ABD Temsilciler Meclisi

29 Ekim, 2019

Amerika Birleşik Devletlerinin Ermeni Soykırımı'nı, 1915-1923 yılları arasında Osmanlı İmparatorluğu tarafından 1,5 milyon Ermeni'nin katledilmesini tanıdığı ve Ermeniler, Rumları, Asurları, Keldaniler, Suryaniler, Aramiler, Maronitler ve diğer Hristiyanlara karşı yürüttülen soykırıcı siyasetten kurtulanlara yardım etmenin gururu bir geçmiş olduğunu göz önüne alırmak.

Amerika Birleşik Devletlerinin 1913-1916 yılları arasında Osmanlı İmparatorluğu Büyükelçi olan Henry Morgenthau'nun, "İmparatorluğun imha siyaseti" olarak tanımladığı duruma karışık ulkenin yetkililerinin katıldığı protestoları organize ettiği ve öncülük yaptığı, ayrıca Morgenthau'nun, 16 Temmuz 1915'te, ABD Dışişleri Bakanı Robert Lansing ve "Bakanlık" *** Ermeni zulümünden durdurma konusundaki çağrısını onaylıyor" talimatın aldığı göz önüne alınıracak.

Başkan Woodrow Wilson'un tesvikti ve kongre kararı ile Near East Relief'in (Yakın Doğu Yardım Kuruluşu) kurulması, 1915-1930 yılları arasında 116.000.000 \$ (2.500.000.000 2019 \$'ın üzerinde) bağış toplaması ve Senato'nun bu şartımları kıran kararları kabul ettiği nöz onune alınıracak.

WASHINGTON, D.C. – Since its launch two years ago, the Armenian National Institute (ANI) Turkish language website has been continuously expanded with major additions made throughout the course of 2019, now augmented by the Armenian Genocide resolution adopted by the United States House of Representatives on October 29.

Over 60 international resolutions and laws from around the world can presently be read in the Turkish language providing wide proof of the extent of global awareness of the Armenian Genocide, as well as the decisions of all of the countries represented which recognize the genocide – at least 29 at this juncture.

In the face of the continuing denial of the Armenian Genocide by Turkish state authorities, once again demonstrated by President of Turkey Recep Tayyip Erdogan during his latest visit to Washington, where, from a White House podium, he referred to the 1915 Armenian Genocide as "an incident that took place 104 years ago," the ANI Turkish website strives to educate the Turkish-reading public about the facts, history, and recognition of the Armenian Genocide.

The ANI Turkish website has been expanded with new sections featuring records reflecting the position of Heads of States, Parliaments, and Presidential Statements. These are official remarks issued by individuals separate from the legislative history of recognition documented in the section titled Resolutions, Laws, and Declarations emanating from parliamentary bodies.

Public Petitions, International Organizations, and Statements on Record relating to the Armenian Genocide now constitute new sections of

scribing and translating the Armenian video interviews making the resources available to the English-speaking community," noted AUA President Dr. Karin Markides in her welcoming remarks.

Over the past decades, the digitized collection has served as a resource of utmost significance to scholars, researchers, students, and filmmakers. Through the Zoryan Institute and AUA Center for Oral History, scientists and students in Armenia will now have the unique opportunity to access about 800 video recordings of interviews with Genocide survivors. Besides researching the materials, AUA students have volunteered to transcribe the recordings in the collection which will then be translated into English, increasing their usefulness.

"The impact of this project is far

the ANI Turkish website, reflecting the range of official documents that ANI collects and posts.

Additional entries from the Encyclopedia of Genocide are now accessible in Turkish, as well as historic news reports from the time of the Armenian Genocide documenting the extent of coverage in American print media.

The ANI Turkish website also includes historic photographs, maps tracing out the Armenian Genocide, a Frequently Asked Questions page, and other informative sections.

Turkish audiences have been continually consulting the site since its launch. This sustained public interest indicates that the site is providing a service otherwise unavailable in Turkey or elsewhere. The ANI Turkish website closely parallels the main ANI site which contains a wealth of information and documentation, as well as several popular digital exhibits.

The latest dismissive comment of the Turkish president follows a pattern of similar offensive remarks reflective of the constraints imposed on civil society in Turkey. For the past three years, Turkish authorities have stepped up the repression of free speech in the country and further escalated genocide denial in the face of growing international acknowledgement. Prosecutions under Article 301 of the Turkish Penal Code have also increased as more journalists, authors, and human rights activists calling for open discussion of Armenian issues are incarcerated.

The direction of Turkish policy remains in full contradiction of its calls for dialogue making it all the more evident that the resources that ANI and similar organizations have created remain central to educating the Turkish-speaking public.

reaching, and this next step in partnership with AUA will allow the world's largest Armenian Genocide oral history collection, and the stories of over 800 genocide survivors, to be known to a greater, broader, audience of scholars and researchers," noted President of the Zoryan Institute Greg Sarkissian.

During the opening ceremony, the Zoryan Institute presented the animated movie trailer Aurora Sunrise. Prepared in partnership with the largest documentary film studio in Yerevan, Bars Media, the film tells the story of Aurora Mardiganian's survival using her personal testimony from the Institute's Oral History Project of the 1980s. Through this animated film, Mardiganian's 104-year-old story will be accessible to future generations perpetually.

Միջազգային Գիտաժողով՝ «Հայերի Փրկութեան Գործը Մերձաւոր Արեւելքում 1915-1923 թթ.»

Գիտաժողովի մասնակիցները կ'այցելեն Ցեղասպանութեան զոհերի յուշահամալիր եւ ծաղիկներ կը դնեն անմար կրակի մօտ

Նոյեմբերի 8-9-ը «Հայոց ցեղասպանութեան թանգարան-ինստիտուտ» (ՀՅԹԻ) հիմնադրամը՝ Ամերիկայի Հայ Աւետարանչական ընկերակցութեան (ԱՀԱՀ) հովանաւորութեամբ, Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի աջակցութեամբ կազմակերպել էր «Հայերի փրկութեան գործը Մերձաւոր Արեւելք քում 1915-1923 թթ.» խորագրով միջազգային երկօրեայ գիտաժողով:

Գիտաժողովի բացումը տեղի
ունեցաւ ՀՅԹի գիտաժողովների
սրահում։ Մայր Աթոռ Սուրբ էջմ-
իածնի ներկայացուցիչ, թանգա-
րանների եւ արխիտէ տնօրիչն Հայր
Ասողիկ Կարապետեանը նախ գի-
տաժողովին փոխանցեց Ամենայն
Հայոց կաթողիկոս Գարեգին Երկ-
րորդի ողջոնի ու բարեմալթանքի
խօսքը, ապա կարեւորեց նմանօրի-
նակ համաժողովների գումարումը՝
ասելով. «Միշտ պէտք է արծարծ-
ուի այն հարցը, որ ինչպէս մեր
այսօրուայ կեանքում, այնպէս էլ

ՀՅԹԻ գիտնական քարտուղար Նարինէ Մարգարեան

մակերպութիւնների, անհատների գործունէութիւնը, որոնք զբաղ-ուել են հայ գաղղականների, մաս-նավորապես, երեխանների ու կա-նանց փրկութեան հարցերով: «Ին-չու՝ 2019-ին,- բացատրեց պետ Մարտութեանը, - որովհետեւ ուղիղ 100 տարի առաջ սկսուեց «Մէկ հայ, մէկ ոսկի» շարժումը, երբ բազմահազար որբեր գտնվում էին գերութեան մէջ, մուսուլմանաց-ման եղրին, հայ մտաւորականու-թիւնը զիտակցում էր, որ իր ապագան մեծապէս կախուած է այդ որբերից, որ պէտք է անել ամէն ինչ, որպէսզի այդ երեխանները փրկուեն ու դառնան վաղուայ Հա-յաստանի քաղաքացիներ»:

ԱՀԱԼ գործադիր տնօրին Զաւէն Խանճեանը գիտաժողովի մասնակիցներին ողջունեց տեսառողերդով, որում նա մասնաւորապէս ասում էր. «Պատմութեան հեգնանքն է, որ կ'ապրինք։ Մինչ այսօր՝ այստեղ, այս նիւթով գիտաժողովի բացումը կը կատարուի, անդին՝ Սուրբիական անդաստաններուն մէջ, նոյն անողոք դահիճին նոր ոճիրներուն ականատեսն ենք եօթ երկար տարիիներէ իվեր եւ որուն զոհերեն մեզ այսօր հետաքրքրողը, նոյն ինքն՝ եղեռնենին փրկուած մնացորդացի շառափիղն է։ Ոճագործը եւ ոճիրը դադար չունին, ուստի անհրաժեշտ է արթուն ըլլալով ակնկալել չարը։ Հետեւաբար, ազգովին պէտք է պատրաստ ըլլանք փրկութեան գործեն»։

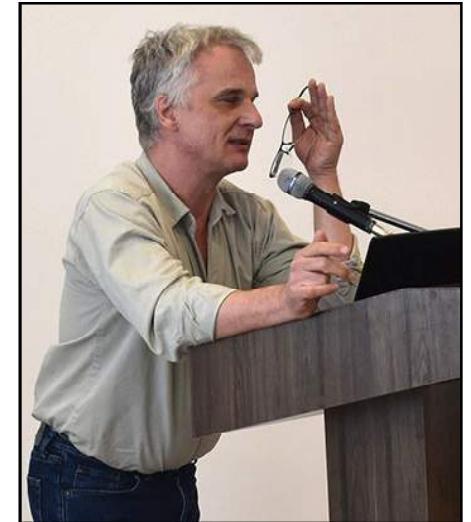
Գիտաժողովի մասնակիցներին
ողջունեցին եւ բարեմաղթեցին նաև
ՀՀ ԿԳՄՍ Նախարարի խորհրդա-
կան Սամուէլ Կարապետեանը, ՀՅԹ-ի
հիմնադրամի հոգաբարձուների

**խորհրդի նախագահ Ռեյմոն Յա-
րութիւն Գէորգեանը:**

Գիտաժողովի առաջին օր-

ուայ յայտագրում էր նաեւ ցեղասպանութեան թանգարան-ինստիտուտի ցուցասրահում «Հայերի փրկութեան գործը Մերձաւոր Արեւելքում 1915-1923 թուականներին. ազգային միասնութիւնից դէպի վերածնունդ» խորագրով ցուցադրութեան բացումը, որի շրջանակներում եւս ներկայացուած էր բացառապէս հայկական կողմի կատարած ներդրումը ցեղասպանութիւնը վերապրոցերի փրկութեան գործում: Բացման ժամանակ թանգարան-ինստիտուտի գիտնական քարտուղար Նարինէ Մարգարեանը առանձնայատուկ համարեց այս ցուցադրութիւնը եւ հայերի փրկութեան համար կազմակերպուած տարբեր որբախնամ ձեռնարկումների գործունէութեան յաջողութիւնը պայմանավորեց նրանց ազգային, գաղափարական համախմբուածութեամբ: «Այս գործում եղան առաքեալներ, մարդիկ, որոնք յատակ գիտակցում էին պահի լրջութիւնը եւ անշեղօրէն կատարեցին իրենց գործը: Մի մասը հանգանակութիւնների ձեւով, մի մասը անսապատից հայերին հաւաքելով, միւս մասն էլ որբանոցներում նրանց մասին հոգտանելով», - ասաց նա եւ ներկաներին հրաւիրեց ծանօթանալու հենց այդ մարդկանց ու կազմակերպութիւնների մասին պատմող նիւթերին:

Առանձին խորագրերով ներկայացուած էին հայկական հոգեւոր կառուցցների եւ հայկական կազմակերպութիւնների՝ ՀԲԸ, Հայագավային Միութեան, Եփիպտոսի հայորբախնամի, Միջագետքի հայկական կազմակերպութիւնների,

8Եղասպանագէտ
Յիլմար Կայզեր

ծունէութիւնն էր, որ նա ծաւալել էր Սիրիայում՝ ցեղասպանութեան տարիներին բռնի առեւանգուած հայ կանանց ու մանուկների փրկութեան համար։ Վերապատուելի Շիրաջեանը 1922 թուականից Բրիտանիայի Հայոց բարեկամների ընկերակցութեանը յանձնուած Կարէն Եփէ ապաստարանի վերակացուն էր եւ շարունակեց այդ հաստատութեան աշխատանքը։ Մինչեւ 1933 թուականը ինքն ու իր կինը ըստ ամենայնի օգնուած էին կոտորածներից փրկուած կանանց ու աղջիկներին։ Ժամանակի ու հանգամանքների թելադրանքով՝ նրանք երեխաներին նոր անուններ էին տալիս, նրանց համար դպրոց բացեցին, որտեղ երեխաները լեզուներ էին սովորում, կրոնական դասընթացներ ստանում, հայանում։ Վերապատուելին ու իր կինը մեծ պատասխանատութեամբ էին մոտենում նաեւ այդ աղջիկներին ամուսնացնելու հարցին. մանրագնին ընտրում էին փեսացուներին՝ վստահ լինելու, որ այդ դժբախտացած աղջիկները յետագայում լաւ ընտանիքներ են կազմելու եւ լաւ հայ զաւակներ են ունենալու։

ՀՅԹԻ-ի գիտքարտուղար, պատմական գիտութիւնների թեկնածու Նարինէ Մարգարեանի գեկուցման թեման էր «Հալէպի հայկական որբանոցը 1915-1924 թթ.»:

Բանախոսակներկայացրեց 1915
թ. Յուլիսին գործունեութիւն ծա-
ւալած հայկական որբանոցի պատ-
մութիւնը, որբերի փրկութեան
հարցում կառուցի ունեցած դերը,
ներկայացրեց որբանոցի կրթա-
կան, առողջապահական, ֆինան-
սական, արհեստագործական ոլոր-
տի մանրամասները, խնամատար
մարմինների ծաւալած գործունէ-
ութիւնը, ինչպէս նաև որբանոցի
առջեւ ծառացած խնդիրներն ու
դրանց լուծումները: Ն. Մարգար-
եանը անդրադարձաւ նաև խնդրո
առարկա ժամանակահատուածում
տարածաշրջանալին քաղաքական
իրադարձութիւններին, որոնք իրենց
անմիջական ազդեցութիւնն են ու-
նեցել որբանոցային կեանքի վրա:

Պատմագիտութեան դոկտոր, Վահրամ Շեմմասեան

Հայկական կարմիր խաչի, Հայ Աւետարանական եւ Հայ Կաթողիկե նուիրեալների գործունէութիւնը, ինչպէս նաև Հայաստանի Հանրապետութեան, ապա՝ ՀԽՍՀ կառավարութիւնների իրականացրած որբախնամ ձեռնարկումները: Ցուցադրուած էին եզակի արխիւալին նիութեր՝ փաստաթղթեր, լուսանկարներ, ցուցանմուշներ՝ հիմնականում Հայոց ցեղասպանութեան թանգարան-ինստիտուտի, ինչպէս նաև Հայաստանի ազգային արխիւի, Երեւանի պատմութեան թանգարանի եւ ՀՅԹԻ-ի աշխատակից Միհրան Մինասեանի հաւաքածուներից: Ներկաների համար անչափ հետաքրքիր էին որբանոցային յուշերը, մինչ այս ըրջանառութեան մէջ չըրուած լուսանկարները, գաղթի ճանապարհի եւ որբանոցային

ARMENIA FUND'S 22nd INTERNATIONAL THANKSGIVING DAY

TELETHON 2019

NOVEMBER 28

To my beloved Armenia
#TelethonArmenia2019

10AM TO 8PM PST FIRST 4 HOURS LIVE FROM YEREVAN, ARMENIA!

CENTRAL CALIFORNIA

KGMC-DT Ch. 43.1
Comcast Ch. 10 | Dish Network Ch. 43
AT&T U-Verse Ch. 43
DirecTV Ch. 43

SOUTHERN CALIFORNIA

KVMD Ch 31.1 | DirecTV Ch. 31
Dish Ch. 31 | AT&T U-Verse Ch. 31
Spectrum/Charter Ch. 21, 23, 32, 721
Cox Ch. 63 | Verizon FiOS Ch. 23

SAN FRANCISCO & BAY AREA

KTSF OTA Ch. 26.1 | DirecTV Ch. 26
Dish Network Ch. 26
Comcast Ch. 8
AT&T U-verse Ch. 8

10 HOUR LIVE WEBCAST AT WWW.ARmeniaFund.ORG

[Facebook.com/ArmeniaFund](https://www.facebook.com/ArmeniaFund)

[Twitter.com/ArmeniaFund](https://twitter.com/ArmeniaFund)

[Instagram.com/ArmeniaFund](https://instagram.com/ArmeniaFund)

YouTube.com/ArmeniaFundUS

VISIT & DONATE: www.ArmeniaFund.org or Call: 1-800-888-8897

Յիսուսամեակ Այցելութեանց Ծնորիք Պատրիարք Յօր Յայրախնամ Երեք Այցելութիւնները Գաւառի Յայութեան 1969 - 1977 - 1985

ԴՈՏԿ. ԶԱՒԵՆ Ա. ՔՅԱՅ. ԱՐՁՈՒՄԱՆԵԱՆ

Պողոս Առաքեալի Հետքերով

Շուտով կը մօտենայ Երջան-
կալիշատակ Կ. Պոլսոյ Հայոց Շնորհք
Պատրիարք Գալուստեանի վախ-
ճանձան Երեսուն ամեակը, Երբ
1990 թուիՄարտ ամսու սկիզբը Ս.
Էջմիածնի Վեհարանի աստիճան-
ներէն վար չարագուշակ անկուժի
մը հետեւանքով կնքեց իր բեղմնա-
ւոր եւ հոգելից կեանքը: Պատրի-
արք Հայրը անկէ ամիս մը առաջ
Ֆլորիտա մեզ մօտ արձակուրդի
եկած էր ու մատուցած իր վերջին
սուրբ պատարագը Վարդանանց
տօնին: Վերջին խոստովանանքն ու
սուրբ հաղորդութիւնը ստացած էր
այդ կիրակին, ու շաբաթ մը ետք
զինք ուղարկած էինք Նիւ Եորք եւ
Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնին, Նորին
Սրբութիւն Տ.Տ. Վալգէն Ա Հայրա-
պետի հրաւէրին ընդառաջելով:

Պատրիարք Հայութ իր գլխաւոր նպատակը յայտնած էր նաեւ մեզի որպէս Հայութինամ Պատրիարք այցելելու կիւմրի ուր նոր պատահած էր կործանարար երկրաշարժը, տալու համար իր մխիթարութիւնն ու օրհնութիւնը սպաւոր հայութեան: Դժբախտաբար, ինչպէս ինք իր արկածէն վայրկեաններ ետք ըսեր էր «Կ'երեւի պիտի չկարենամ երթաւ կիւմրի»: Եւ չգնաց:

Երջանկայիշատակ Շնորհք
Պատրիարք Գալուստեան (1961-
1990) իր 29-ամեաց աննախընթաց
գահակալութեան ընթացքին (ոչ
մէկ Պատրիարք կարողացած է մնալ
պաշտօնի վրայ այդքան երկար)
վեց անգամ, որոնցմէ երեքը իրար-
մէ ուղիղութեամբ, Անառողութի գաւառ-
ները այցելեց հայ ժողովուրդի
կորստեան մատնուած բեկորները
միխթարելու եւ ազատելու, մաս-
նաւորաբար հարիւրներով Կ. Պո-
լիս փոխադրելու հայրախնամ
ծրագրով, ու յաջողեցաւ: Պատրի-
արք Հայրը յանուն Քրիստոսի
հետեւեցաւ Պօղոս Առաքեալի կա-
տարած երեք ճամբորդութեանց,
անցնելով ճիշդ նոյն ճանապարհէն,
Առաքեալին հետքերով եւ նման
առաքելութեամբ:

Ծնորհաքաղաքականի Պատրիարք, մեր օրեե-
րու կորովի եւ իր կոչումին ճշմա-
րիս հետեւորդ հոգեւորականը եղաւ,
այն բացառիկ Հոգեւոր Հայրերէն
մին, որ անցեալի քրիստոնէական
շնորհքը կրկին փայլեցուց գործ-
քով իր Անատոլու յիսնամեակ մը
առաջ կատարած երեք հոգուապեե-
տական այցելութիւններով՝ 1969,
1977, եւ 1985 թուականներուն:
Վերջինը, ուղեկցութեած Պատր-
իարքարանի դիւանապետ եւ յե-
տագային նորոգ վախճանեալ Եր-
շանկայիշտակ Պատրիարք Մես-
րոպ վարդապետ Մութաֆեանի,
վախճանեալ Միւտոն քահանաց Այ-
վագեանի, եւ Տոքթ. Կարապետ
Առմանի:

Երրորդ ճամբօրդութեան
Հանգրուանները
Հարիւրաւոր Հայորդինե
Փոխադրութիւնը

Ծնորհք Պատրիարք Հօր 1985
թուի երրորդ ճամբորդութիւնը

յատկապէս նպատակ ունէր աւելի
մօտէն ճանչնալու, ծխիթարելու,
եւ ի հարկին անոնցմէ շատերը իր
հովանիին տակ առնելով իսթան-
պուլ փոխադրելու: Յիրաւի հա-
շագործ Պատրիարքը փոխադրեց
գրեթէ թրքացած հայորդիները,
բնա- կութիւն, զործ եւ կրթու-
թիւն հայթալիթելով ընտանիքնե-
րուն: Նախկին պատրիարք- ներ
նման նախաձեռնարկ չէին կարո-
ղացած ընել քաղաքական արգելիչ
պայմաններու բերումով:

Կեսարիա, Խարբերդ, Մալաթիա
Անցնելով Նիկոմիդիայէն
Պատրիարքն ու ուղեկիցները դէպի
Կեսարիա մեկնեցան ուր նաեւ հա-
սեր էին մեծ թիւով ուխտաւորներ
Պատրիարք Հօր Ս. Պատարագին
ներկայ ըլլալու համար, որոնք
Ատափազարի եւ Պոլուի վրայով
Կեսարիա հասեր էին հետեւելով
Պատրիարքի շքախումքին: Հոն
Պատրիարք Հայրը կը դիմաւոր-
ուէր Կեսարիոյ հոգեւոր հովիս
Վարագ քահանայ Պէլերեանէ եւ կը
մատուցանէր սուրբ պատարագ տե-
ղացի 11 հայերու եւ հարիւրէ
աւելի ուխտաւորներու ներկայու-
թեան:

Յաջորդ օր Խարբերդ կը հաս-
նէին եւ Պատրիարք Հայրը Օգոս-
տոս 29-ին կը պատարագէր Ասորի-
ներու եկեղեցին մէջ, ի ներկայու-
թեան տեղի հայ ընտանիքներուն
եւ ուխտաւորներուն։ Յաջորդ օր
Նեմրութի լեռ կը բարձրանալին, եւ
Պատրիարք Հայրը իր խուռմբով
Մալաթիա կը հասնէր, ուր հայկա-
կան եկեղեցիի չգոյութեան պատ-
ճառով Հոգեհանգստեան կարգ կը
կատարէր տեղուցն հայոց գերեզ-
մանատան մէջ։

Տիարպեքիր, Տէրիք, Մերտին
Յաջորդ օր Պատրիարք Հայ-
ը Տիարպեքիր կը հասնէր ու-
կ'այցելէր պետական անձանց ու-
Սուրբ Կիրակոս յայտնի եկեղեցին,
որ անխնամ վիճակի մատնուած էր
եւ նորոգութեան կարիքը ունէր-
ինչպէս ըսուած է Ս. Կիրակոս
եկեղեցին ամենէն ընդարձակ հայ-
եկեղեցին եղած է որ վերջին մեր
օրերուն յատուկ ուշադրութեանը
յանձնուած է տեղուցն քաղաքապե-
տութեան եւ բոլորովին նորոգ-
ուած, եւ ի նորոյ օծուած, մի քանի
տարիներ առաջ: Թէեւ կարճ տե-
ւած է եկեղեցինը բարուք վիճակը
եւ շուտով կրկին բռնութեանց
ենթարկուած է ու լքեալ եւ
ողուակի վիճակի մատնուած:

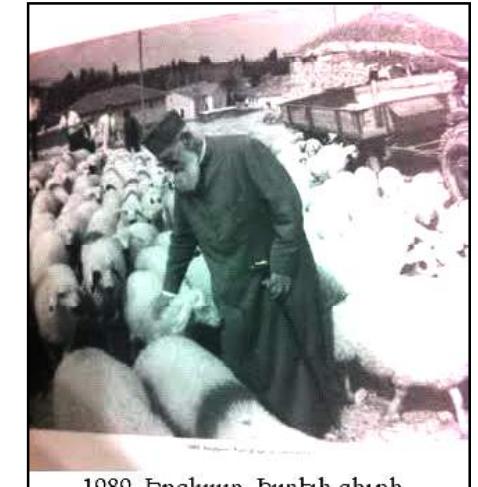
Ծնորհք Պատրիարք անցած է
Տէրիք գիւղաքաղաքը եւ իր շք-

իումբի անդամներով այցելած Ս
Գէորգ Հայոց Եկեղեցին ուր 15
հայեր կ'ապրէին: Պատրիարքը
»Հրաշափառ «ով մուտք գործած է
պատարագած է Միւռոն քահանա:
Այզգակեան եւ Շնորհք Պատրիարք
տուած է իր հոգեւոր պատգամը
Նոյն օր Մերտինէն անցնելով կանոն
կ'առնէին նախ Տէլոր-իւլ-Զափա-
րան եւ ապա Մար Կապրիէլ ասո-
րիներու վանքերը, ուր երկու յա-
րանուանութեանց պետերը միաս-
նաբար պաշտամունք կը կատարէ
ին:

Վան, Պիթլիս, Աղթամար

Տիարպեքիր վերապառնալով
Պատրիարք Հայրը տեղուցն Ս
Կիրակոս եկեղեցւոյ մէջ պատարագ
կը մատուցանէր եւ Ս. հաղորդու-
թիւն կը մատակարարէր տեղուցն
հայ հաւատացեալներուն։ Անկէ Վան
կ'ուղեւորէր, անցնելով Պիթլիսէն
եւ Արտամնետէն, տալով նաեւ Վանլ
նահանգապետին իր պաշտօնական
այցելութիւնը։ Ցուզումուկ կը տես-
նէր Վարագայ վանքը, շուրջի եօթլ
եկեղեցիները՝ բոլորը կիսաւէր, եւ
Սեպտեմբեր 3-ին շոգենաւով կ'այ-
ցելէր Վանայ լիճի կտուց եւ Առտէլ
կղզիներու վանքերը ուր կանգուն
կը մնացին Ս. Կարապետ եւ Աղթա-
մարի անուանի Ս. Խաչ եկեղեցինե-
րը։ Ս. Խաչ մեր օրերուն բարե-
զարդուեցաւ, իր գմբէթին վերա-
տին ագուցուեցաւ Խաչը, ճանչց
ուելով որպէս հայ եկեղեցի, եւ
տարեկան ուխտի օրուան վերաց-
ման Խաչի տօնին, արտօնուեցա-
սուրբ պատարագ մատուցանել դուր-
սէն հարիւրաւոր ուխտաւոր-ներու
ներկայութեան։

Կարս, Էրզրում, Աճի Սեպտեմբեր 4-ին Պատրիարք

1989, Եռկաստ, Իյուկի գիւղի
ոչխարներուն հետ

Հայրը կ'այցելէր Կարսի Ս. Առաքե-
լոց եկեղեցին որ թանգարանի վե-
րածուած է այժմ իր գմբէթաւոր
հոյակապ կառուցով, եւ ապա՝ իրզ-
րում եւ Անիի աւերակները, Մայր
եկեղեցին, Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ
եւ Ս. Փրկիչ կիսաւէր եկեղեցիները։
Իսթանպուլ վերադարձն առաջ
Պատրիարքն ու խումբը կ'անցնէին
Տրապիզոնին ու Սամսոնին տեսնե-
լով հայկական եւ յունական վան-
քերը։ Իսթանպուլ կը վերադառնա-
լին Սեպտեմբեր 7-ին, երեք շաբթ-
ուան շրջագայութենէ ետք։

ի պատրիարք Պատրիարքի հարկն է կրկին արձանագրել որ
իր այցելութիւնները պասկուեցան
հայ բնեղորներու փրկութեամբ, հա-
ւաքելով հարիւրաւոր հայորդիներ
եւ զանոնք իր հովանիին տակ
առնելով իսթանպուլի մէջ, ուր
անոնք որպէս հայ ապրեցան, ու-
սում ստացան, աճեցան եւ գործի
մարդ դարձան: Տառացիօրէն ան
փրկեց հայու մնացորդացը, որոնք
թրքանալու եզրին հասած էին
արդարեւ:

Monrovia-ի Dignity գերեզմանաւոան մեջ
պիտի տրամադրուի յատուկ Հայկական բաժին մը
որուն անոնք պիտի ըլլայ Արարատ:

Շատ լաւ պայմաններով եւ յարմար ամսական վճարումներով:

‘Սախքան Ձեր ծրագիրներուն ու առաւելութիւններուն մասն
Ձեզի կառաջարկուի’

- 1- Ωτερικά μέσα για την προώθηση της αγοράς στην Ελλάδα
 - 2- Προώθηση της αγοράς στην Ελλάδα

«Արարատ», Լուրերը Առաջ Առաջ

Վերի խորագիրը կը պատ-
կանի հօրս՝ Եղիս Աջապահեա-
նին։ Ան Լիբանանի Ս.Դ.Հ. Կու-
սակցութեան «Արարատ» օրա-
թերթի ցրուիչն էր Երկար տարի-
ներ, 1940-ականներէն մինչեւ
1970-ականները։ Վստահաբար այդ
արտայալտութեան քաջածանօթ
են Լիբանանի հայահոծ վայրերու
բնակիչները, ըլլան անոնք Հաճը-
նի, Խալիլ Պէտէվիրի եւ կամ Պուրճ
Հաճմուտի հայահոծ թաղեցինե-
րուն։

Որդիական ծանր բեռ մը
ունիմ սրտիս վրայ հանդէպ հօրս,
որուն պէտք եղած չափով չեմ
հասկցած իմ պատանի ու երիտա-
սարդ տարիքիս, աւելի քան 40
տարիներու վրայ; Բազատրեմ:

Հաղիւ 10 տարեկան հասակիս, կ'երթայի «Արարատ» օրաթերթի տպարանը, օգնելու հօրութերթը ձեռքով ծալլելու համար։ Այդպիսով օգտակար կը դառնայի իրեն, որ թերթը շուտ հասցնէ հայ համայնքին։ Այս խօսքերուս վկան է Պրն. Սարգիս Մաճառեանը, որ այդ շրջանին «Արարատ»ի գրաշարն էր։ 1950-ականներու երկրորդ կէսին, երբ Լիբանանի եկեղեցական տագնապը, ինչպէս նաև քաղաքացիական կունեները հրատապ էին, «Արարատ» օրաթերթի ցրւումը

ըլլալն էր, որով չէր ուզեր աւելի
լարուածութիւն ստեղծել, կողմե-
րու միջեւ:

Այս բոլորէն ետք կ'ուզեմ
արտայացուիլ իմ խղճի խայթի
մասին ու թեթեցնել սրտիս բե-
ռը:

Հայրս աքսորի շրջանին
դժուարութեամբ լեռնալիքանա-
նէն հասած էր Պէյրութ ու երկար
տարիներ բնակած Զարչապուխ
շրջանին մէջ, որմէ ետք փո-
խագրուեցաւ Խալիլ Պէտէվի թա-
ղը: Զրկուած ըլլալով հայկական
վարժարան յաճախելու առիթէն,
ան հայերէն գրել կարդալ չէր
գիտէր: «Արարատ»ի տպարանին
մէջ աշխատած տարիներուն է, որ
ան սորված է հայերէն կարդալ եւ
գրել: Տարիներ ետք, ան նոյնիսկ
հրատարակեց իր բանաստեղծու-
թիւններու գիրքը, որուն խորա-
գիրն էր «Տաղեր» 1964: Այդ
գիրքը հրատարակուեցաւ եղբօրս՝
Նազարէթ Աջապահեանի միջո-
ցաւ, Շիրակ տպարանի Կարապետ
եւ Յովհաննէս Հաննէսեան եղ-
բարներուն կողմէ ձրիաբար:

Ես այդ շրջանին արժանի
ուշադրութիւն չտուի հօրս գիր-
քին, որովհետեւ գիտէի, որ իր
տկար լեզուի արդիւնք էր: Սա-
կայն գիրքի հրատարակութիւնէն
աւելի քան 40 տարիներ ետք,
օրին մէկը որոշեցի անգամի մը
համար ուշի ուշով կարդալ: Մեծ
եղաւ զարմանք երբ տեսայ, որ
հակառակ տկար լեզուին, հոն
արտայացառած միտքերը շատ
լաւ ու իմաստալից էին: Խղճի
խայթ զգացի, որ ես սխալած եմ
իր հանդէպ անարդար գտնուե-
լուս համար: Կարդալէ ետք այս-
տեղ Լոս Անձելոսի մէջ, իր գիրքը
արտատպեցի եւ բաժնեցի
խնդրողներուն: Հոն տեսայ որ
հայրս իր տկար հայերէնով յօրի-
նած է բանաստեղծութիւններ,
նուիրուած ազնիւ նպատակներու,
յայտնելով իր երախտագիտու-
թիւնը այդ բոլորին:

Ահաւասիկ նմուշ մը այդ
բանաստեղծութիւններու խորա-
գիրներէն.

1. Յարգանք Լիբանանի ան-
ութեան
 2. Երկիր գեղեցիկ Հայրենիք
 3. Զարդ կոտորած
 4. Կիլիկիոյ ջարդը
 5. Ս.Դ.Հ Կուսակցութեան
 6. Սահակեան վարժարանին
 7. Հ.Ս.Մ.ին:

Իր այս եւ նման բանաստեղ-
թիւնները լիքն են երախտա-
ական զգացումներով եւ ան-
արտայացութիւններով:
Քի յառաջաբանին մէջ ան-
ծ է. «Թէեւ զիս լսող պիտի

Բանաստեղծ ժաղ Յակոբեան 1917-2019

ՎԵՐ. ԴՈԿՏ. ՎԱՐԱՆ Յ. ԹՈՒԹԻԿԵԱՆ

Նոյեմբեր 2, 2019ին ի Տէր
ննջեց ժամանակակից հայ գրակա-
նութեան նշանաւոր տիտաններէն
մին, բանաստեղծ ժապ Յակոբեա-
նը: Ան հայ գրագէտներու այն
քիչերէն մէկն էր (գուցէ միակը), որ
աւելի քան 80 տարի ստեղծագոր-
ծելի ետք 102 տարեկան հասակին
հրաժեշտ տուաւ այս աշխարհին:
Իր մտքի պայծառութիւնն ու կո-
ռովը պահեց մինչեւ մահուընի
քանի մը օր առաջ, եւ կրնանք ըսել
գրիչը իր ձեռքին կառչած իր
աչքերը փակեց՝ ակնթարթ մը յե-
տոյ զանոնք կրկին բանալով իր
ցանկացած երկնացին տան մէջ:

Աւելի քան 60 տարի կարդացած է մասնակիութիւնները, քարոզներն ու իր գրած նամակները իր գրչեղբայրներուն ու բարեկամներուն են սքանչացած եմ իր աստուածատուր տաղանդին վրայ եւ Աստուծոց փառք տուած եմ իր այս տաղանդաւոր ծառացին համար:

իր բանաստեղծութեան առաջին հատորի հրատարակութիւնը եղաւ 1937-ին Այդ թուականէն մինչեւ իր մահը, աւելի քան 8 տասնամետակներ ժագագիրեան դպրած աւ հայ մշակութիւնի անխոնջ ծառան, Մեսրոպ Մաշտոցի նուիրեալ աշակերտ եւ հայ հոգիմտաւոր արքէքն երու յանձնառու առաքեալր:

Աւելի քան 8 տասնամբ հեակներ
ան կրցաւ իր ժաղովուրդի սրտին
երգը երգել, հոգիին երազը հիւսել
անոր տագնապները ապրիլ եւ անոր
լոյսերուն թարգմանր ըլլայ:

Աւելի քան 8 տասնամբ հակներ
ազատ ու անկախ Հայաստանի դրօ-
շակակիրը դարձաւ եւ երբ Հայ-
ժողովուրդի այս նույիրական երա-
զը իրականացաւ վերանկախեալ
Հայաստանն ու Արցախը դարձան

իր ներշնչման աղբիւրները:
Յետեղեւնեան սերունդէն մին-
չեւ մեր օրերը՝ բանաստեղծ ժապ-
թակորբեան ստեղծագործական իր
վաստակի կշիռով ու որակով մեր
ամենէն օժտուած քերթողներէն
մին եղաւ: Իր գրական բոլոր
ստեղծագործութիւնները կը յատ-
կանշուին իրենց անժխտելի ար-
ժանիքներով, հաղորդականու-
թեամբ եւ ինքնատիպութեամբ:
Լեզուական իր բացառիկ շնորհնե-
րով, գեղագիտական իր ցայտուն
հակումներով եւ պատկերաւոր իր
հարուստ բառապաշարով՝ Յակոբ-
եան դարձաւ մեր ամենավաւերա-
կան բանաստեղծներէն մէկը:

Եղիպտոսէն մինչեւ Լիբանան,
ապա Աւստրալիա եւ հուսկ Ամերի-

Հըլլայ, բայց պիտի կարենամ
դիմացինիս մտածել տալ, հոգ չէ
թէ գրածներս ըլլան հասարակէն
վար հայերնով մը: Կարեւորը
մտածումներուս արդարացիու-
թիւնն է»:

Հօրս զիրքը ուշադրութեամբ
կարդալէ ետք, տեսնելով իր մէջ
ազգային ողին ու կուսակցական
բժախնդրութիւնը, պարտաւոր-
ուած զգացի գրել այս երկողովը
բաւարարելու համար որդիիական
սրտիս տասնամեակներու խայ-
թը: Իսկապէս մէծ հայրենասէր
ու անբասիր Հնչակեան ընկեր
մըն էր հայրս՝ Եղիա Աջապահ-
եանո:

Հայրս իր մահկանացուն
կնքեց 1975ին, Լիբանանի քաղա-

կայի Միացեալ Նահանգները՝ այս
հանճարեղ բանաստեղծը իրեն հետ
պտտցուց Արարատը: Իր բազմա-
բեղուն վաստակով, իր գրական
ստեղծագործումներով եւ մշակու-
թային ներդրումով իւրայստուկ
դրոշմ մը ձգեց հայ գրականու-
թեան բնագաւառէն ներս:

իր կեանքը յեղաշրջող հոգեւոր խորունկ փորձառութենէ մը ետք, ժագակը բարձր գրական արեւելահայումը եղաւ առաւելաբար հոգեւոր: Ան գործնապէս ապրեցաւ Քրիստոսանուէր կեանք մը: Աստուծոյ կողմէ իրեն չնորհուած գրական բարիքները բաժնեց իր ազգակիցներուն հետ՝ դառնալով անոնց անպաշտօն աւետարանիչը: Աւետարանի սկզբունքներուն քարոզութիւնը եւ հայ հոգեմտաւոր արժէքներու ծաւալումը եւ վերստին ծնելու անհրաժեշտութիւնը դառնան իր կեանքի առաջնահերթութիւնները:

Այսուհետերձ, հոգեւոր այս
աշխարհահայացքին զուգահեռ, ան
շարունակեց շեփորել ազգին, հայ-
րենիքին եւ մշակոյթին սէրը՝ իր
գեղեցիկ ու հաղորդական տաղե-
րուն մէջ։ Ան բաժնեկից եղաւ
անոնց վերելքին ու փառքին, տագ-
նապնակը ըստ առաջարկումներուն,
ձգտումներուն եւ լոյսերուն։

Այս ոգիով ու տեսիլքով բա-
նաստեղծ ժագ Յակոբեան կենսա-
գործեց իր առաքելութիւնը ամ-
բողջական յանձնառութեամբ մը:
Իր մահով մեր արդի գրականու-
թիւնը կը կորսանցնէ իր ամենէն
տաղանդասոր բանաստեղծներէն մէ-
կը, որ մեր Մեսրոպաշունչ Մեծաս-
քանչովը ճոխացուց մեր գրակա-
նութիւնը: Իր ստեղծագործ հան-
ճարին փայլուն արկայծումներով
անզնահատելի նպաստ մը բերաւ
մեր մշակոյթի պահպանման եւ
հարստագման:

Օրհնեալ ըլլայ մեր պատուա-
կան եւ սիրելի բանաստեղծ ժապ
Յակոբեանի լիշտապիր:

Քացիական կոլուներու շրջանին:
Յաւալին այն էր, որ այդ օրերուն
սարսափելի կրակոցներուն մէջ
մարտական ընկերներ իր մարմի-
նը տարին Ֆրընչպէքի ազգային
գերեզմանատունը ուտ շատ զօ-
րաւոր կրակոցներուն պատճառաւ
չկրցան արժանի յուղարկաւորու-
թիւն կատարել: Սակայն եւ այն-
պէս պարտք կը զգամ շնորհակա-
լութիւն յայտնելու այդ մարտա-
կան ընկերներուն, որոնք իրենց
կեանքերը վտանգելու զնով կա-
տարեցին իրենց ընկերական պար-
տականութիւնու:

Հողը թեթև գայ վրադ, սի-
րելի հայրս՝ Եղիա Աջապահեան:
Վահէ Աջապահեան
Լու Անծելոս 2019

«Զկան Վատ ու Չար Մարդիկ, Կան Դժբախտ Մարդիկ...».
Հոգեբանութեան 7 Կանոններ

1) Հայելիի կանոնը: Ջիս շրջապատող մարդիկ իմ հայելիներս են: Անոնք կ'արտացոլեն սեփական անձիս առանձնայատկութիւնները, որոնք յաճախ իմ կողմէ չեն ալ վիտակցուիր:

Օրինակ, եթէ ոեւէ մէկը կոպտէ զիս, կը նշանակէ, ես այդպէս կ'ուղեմ, ես կ'արտօնեմ իրեն այդպէս վարուիլ: Եթէ ոեւէ մէկը կը կին խարէ զիս, կը նշանակէ՝ ես բոլորին հաւատալու հակում ունիմ: Այնպէս որ, պէտք չէ նեղանալ ոեւէ մէկին:

2) Ընտրութեան կանոնը: Ես կը գիտակցիմ, որ կեանքիս մէջ տեղի ունեցող ամէն բան սեփական ընտրութեանս արդիւնքն է: Եւ եթէ ես այսօր ձանձրալի մարդու հետ կը շփուիմ, արդեօ՞ք կը նշանակէ, որ ես ալ այդպիսի ձանձրալի ու անհետաքրքրական մարդ եմ:

Զկան վատ ու չար մարդիկ, կան դժբախտ մարդիկ: Եթէ ես կը փորփրեմ անոնց խնդիրները, կը նշանակէ, որ ատիկա ինծի հաճուք կու տայ: Այնպէս որ, ոեւէ մէկէն ոչինչ կայ պահանջելու:

Ես եմ պատճառը այն ամէնուն, որ ինծի հետ տեղի կ'ունենայ: Մեր սեփական ճակատագրի հեղինակներն ու արարողները մենք ենք:

3) Մերկաւորութեան կանոնը: Ես կը համաձայնիմ, որ կրնամ սիմիլ: Իմ կարծիքն ու գործողութիւնները ուրիշ մարդիկ միշտ չէ որ պէտք է ճիշդ համարեն: Իրական աշխարհը միայն սեւ ու սպիտակ չէ, կան նաեւ բաց մոխրագոյնն ու մութ ճերմակը: Ես կատարելութիւն չեմ, ես պարզապէս լաւ մարդ եմ ու սիմալու իրաւունք ունիմ: Գլխաւորը այդ սիմալը ընդունիլ կարենալն է ու զայն ժամանակին ուղելը:

4) Համապատասխանութեան օրէնքը: Ես ունիմ այն ու ճիշդ անքան, ինչին կը համապատասխա-

նեմ, ինչին արժանի եմ, ոչ աւելի, ոչ պակաս, ինչին ալ որ ատիկա վերաբերի՝ մարդոց հետ յարաբերութիւններուն, աշխատանքին թէ փողին: Եթէ ես չեմ կրնար մարդուն իսրտէ, ամբողջովին սիրել, ծիծաղելի է պահանջել, որ այդ մարդը այդ կերպ զիս սիրէ: Այնպէս որ, իմ բոլոր պահանջները անիմաստ են: Եւ երբ ես կ'որոշեմ փոխուիլ, կը փոխուին նաեւ զիս շրջապատող մարդիկ, ի հարկէ, դէպի լաւը:

5) Կախուածութեան օրէնքը: Ինձի ոեւէ մէկը պարտք չէ: Բայց ես կրնամ անշահախնդիր կերպով օգնել բոլոր անոնց, որոնց կրնամ, ու ատիկա ինծի հաճուք կը պատճառէ: Ուժեղ ըլլալու համար պէտք է հաւատալ, որ ես ամէն ինչ կրնամ: Իսկ ես կը հաւատամ: Բայց պէտք է կարենալ նաեւ մերժել երբեմն:

6) Ներկայութեան կանոնը: Ես կ'ապրիմ այստեղ եւ հիմա: Անցեալը չկայ, քանի որ իրաքանչիւր յաջորդ վայրկեանին վրայ կը հասնի ներկան: Ապագան չկայ, քանի որ անիկա դեռ չկայ: Անցեալին կապուածութիւնը կը յանգեցնէ ընկածախտի, ապագայով մտահոգութիւր տագնապ կը ծնի: Քանի դեռ ես կ'ապրիմ ներկայով, ես իսկական եմ: Իսկ ատիկա ուրախանալու առիթ է արդէն իսկ:

7) Լաւատեսութեան կանոնը: Մինչդեռ մենք կը բողոքենք կեանքն, անիկա կ'անցնի մեր կողքէն: Աչքերը կը տեսնեն, ոտքերը կը քալեն, ականջները կը լսեն, սիրաը կ'աշխատի, հոգին կ'ուրախանայ:

Քանի դեռ ես կը շարժիմ, քանի դեռ քամին կը շոյէ դէմքս, ես կ'ապրիմ: Երբ ես հեռատեսիլ կը դիտեմ բազմոցին պառկած կամ համացանցով կը շփուիմ ընկերներուս հետ, ես ոչ թէ այս աշխարհի մէջ եմ, այլ՝ ուրիշ:

Զօրացուցիչներու Օգտագործման Հետեւանքները

բարուի առնել բժիշկի հսկողութեամբ, անախորժ բարդութեամբ, անկուսներու օգտագործումը: Այս դեղահատերը կը բաղկանան սպիտակուցներէ (protein), որոնք մարմնի ճարպը կը վերածեն մկանի:

Դժբախտաբար այս դեղահատերը, անկանոն ձեռով օգտագործուելու պարագային, ունին վնասներ: Անոնք կրնան վնասել սիրտանօթացին համակարգին եւ ստեղծել հոգեկան անկուժի վիճակ:

Այս դեղահատերը կը յանձնա-

«Այնթապ 1915» Հատորին Ծանօթացման Երեկոն

Շարունակուած էջ 8-էն

ասպարէզի նպատակի առանձնայտկութիւնները: Ցեղասպանութեան մարդկացին հարթութիւնը կարեւորելը հնարաւորութիւն կուտաց ստուգել՝ անոնց գրդապատճառներն ու արարքները, որն ի վերջոյ, պատասխանատուութիւն կը կրեն կեանքի աղիտավի կորուսին համար: Գուրթ կը կեղրոնանայ Ալի ճէնանիի (1872-1934) կեանքի պատմութեան վրայ. անոր նախապատմութիւնը եւ ներգրաւուածութիւնը 1915-ին հայոց տեղահանութեան նկատմամբ, ինչպէս նաեւ անոր ասպարէզը յետխորհրդացին թուրքիոյ մէջ:

Քաղաքը գրաւուած էր Բրիտանացիներու կողմէ, որոնց առաջին գործը եղաւ ձերբակալել ինչքերն ու կալուածները թալանումի ծրագրողները, եւ գանել հայ այրիներն ու երեխաները որոնք պատանդ առնուած էին սկար գինուրական փորձերը: Սակայն տրուած ըլլալով որ Եղիպատոսի մէջ չկար գինուրական փորձեր, անոնք դրկուեցան Մալթա, սակայն Եասին Պէյը կրցաւ փախչիլ, ծպտուած ըլլալով հովիւի ցնցուներու մէջ, իսկ միւս երկուքը՝ Ալի ճէնանի եւ Ահմէտ Փահիկ Պէյը զրկուեցան Մալթա»:

1918-1919ի միջեւ, ֆրանսա-

Դոկտ. Գուրթ Ցեղասպանութեան ընթացքին կարգ մը հայեր կրցան իրենց ունեցուածքները վերստանալ: Հարց տրուեցաւ յացագործներուն սերունդներու դիրքորոշումներուն մասին հանդէպ պատմաբաննին: Ան պատասխանեց թէ անոնք (Ալի ճէնանիի) թուները գերազանցուին դրական էին ամբողջովին անկեղծ դիրք բռնելով իրենց նախահայրերուն արարքներուն հանդէպ: Ըլլալով մտալորական անձիք անոնք ընդունեցան կալուածներու հանդէպ պատմաբաննին: Ան պատասխանեց թէ անոնք (Ալի ճէնանիի) թուները գերազանցուին անկեղծ դիրք բռնելով իրենց նախահայրերուն հանդէպ: Հարց տրուեցաւ եթէ ջարդէն ետք իրենց կալուածներուն վերադառների եղան եւ եթէ երբեք կրցան վերստին ունենալ զանոնք: Դոկտ. Գուրթ պատասխանեց թէ:

Տեղի ունեցաւ հարց պատասխանի պահ զրո վարեց Միութեան Հոգաբարձութեան ատենապետ՝ իրաւաբան էտվին Մինասեանը: Հարցազրոյցը կեղրոնացաւ մեծամասնութեամբ Այնթապի մէջ տեղի ունեցած իրադարձութիւններուն մասին, որոնք ոչ միայն յանցագործներու կողմէ կատարուած էին, այլ նաեւ պարզ անհատներու կողմէ:

Հարց տրուեցաւ եթէ ջարդէն ետք իրենց կալուածներուն վերադառների եղան եւ եթէ երբեք կրցան վերստին ունենալ զանոնք: Դոկտ. Գուրթ պատասխանեց թէ:

«այս Դեկտեմբեր ամսու 1918ին վերապրող մօտ 12,000 վերադառներ եղան, Փորթ Մալթէն եւ Սուրիոյ տարբեր քաղաքներէն, երբ

կան գրաւման ընթացքին կարգ մը հայեր կրցան իրենց ունեցուածքները վերստանալ: Հարց տրուեցաւ յացագործներուն սերունդներու դիրքորոշումներուն մասին հանդէպ պատմաբաննին: Ան պատասխանեց թէ անոնք (Ալի ճէնանիի) թուները գերազանցուին անկեղծ դիրք բռնելով իրենց նախահայրերուն հանդէպ: Ըլլալով մտալորական անձիք անոնք ընդունեցան կալուածներու հանդէպ պատմաբաննին: Ան պատասխանեց թէ անոնք (Ալի ճէնանիի) թուները գերազանցուին անկեղծ դիրք բռնելով իրենց նախահայրերուն հանդէպ: Հարց տրուեցաւ ետք իրենց կալուածներուն վերադառների եղան եւ եթէ երբեք կրցան վերստին ունենալ զանոնք: Դոկտ. Գուրթ պատասխանեց թէ:

«այս Դեկտեմբեր ամսու 1918ին վերապրոց մօտ 12,000 վերադառներ եղան, Փորթ Մալթէն եւ Սուրիոյ տարբեր քաղաքներէն մէկուն հետ այսօր՝

MARONIAN
INSURANCE SERVICES

Since 1975, we have proudly served
your health and life insurance needs.

HEALTH INSURANCE

&

MEDICARE (age 65 and over)

Open Enrollment 2020

Starting Oct. 15, 2019

ԱՌԱՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Եւ MEDICARE (65 Տարեկան Եւ Վեր)

15 Օգոստու 2019-ին սկսեալ

Մենք ձեզ կ'օգնենք. Խորհրդակցեցեք մեր
գործակալներէն մէկուն հետ այսօր՝

We will help you!
Consult with one of
our Agents today!

(818) 500 9585

805 E. Broadway, Glendale, CA 91205
sbmaronian@gmail.com</

ՄԱՐԶԱԿԱՆ

ԵԼԻՕ-2020.
Եզրափակիչ Փուլի 24 Մասնակիցներից
16ը Յայտնի են

Ֆուտապոլի եւրոպայի առաջնութեան ընտրական մրցաշարի աւարտից մէկ տուր առաջ Յայտնի են եզրափակիչ փուլի 24 մասնակիցներից 16-ը:

Խտալիա, Սպանիա, Անգլիա, Ռուսաստան, Ռւկաբինա, Բելգիա, Ֆրանսա, Լեհաստան, Թուրքիա, Չեխիա, Շուեդիա, Ֆինլանդիա, Աւստրիա, Գերմանիա, Հունաստան:

Եզրափակիչ մրցաշարի խմբային փուլի վիճակահանութիւնը տեղի կ'ունենայ Նոյեմբերի 30-ին Բուխարեստում:

Դայաստանի Դաւաքականը՝ Պարտուեց

Հայաստանի ազգային հաւաքականը եւրոպայի 2020 թուականի առաջնութեան ընտրական փուլի յիմբի նախավերջին տուրում մրցեց Յունաստանի հետ:

Սա Աբրահամ Խաչմանեանի գլխաւորութեամբ ազգային ընտրանու առաջին հանդիպումն էր:

Լարուած պայքարում անցած խաղն աւարտվեց Յունաստանի հաւաքականի յաղթանակով՝ 1:0 հաշուով: Միակ կոլը հանդիպման 35-րդ րոպէին հեղինակեց Լիմնիոսը:

Խաչմանեանի թիմը խաղի ընթացքում այնքան էլ շատ պահեր չունէր հաշուովի հաւասարակշռութիւնը վերականգնելու համար: Առավել յիշարժան են Տիգրան Բարսեղեանի եւ Արտակ Եղիզարեանի հեռահար հարուածները:

Արժենտինան Ընկերական Խաղում Յաղթեց Պրազիլիային

Սառեւան Արաբիայում Նոյեմբերի 15-ին Արժենտինայի ազգային հաւաքականն ընկերական հանդիպում անցկացրեց Պրազիլիայի հաւաքականի հետ:

Որակագրկման պատճառով ազգային հաւաքականից 3 ամսով բացակայած Լիոնել Մեսին Արժենտինայի հաւաքական վերադարձը նշանաւորեց կոլով եւ յաղթանակ պարգևեց իր թիմին:

Խաղի միակ կոլը «Բարսելոնայի» առաջատարը խփեց հանդիպման 13-րդ րոպէին:

Իբրահիմիվիզը Նոր Ակումբում Ակնկալում է Ամսական 1 Միլիոն Ելրօ Աշխատավարձ

Ամերիկան «Լոս Անձելես Գելաքսիից» հեռացող շուէտ յարձակուող ջլատան իբրահիմովիչը չի պատրաստում աւարտել կարիերան եւ յաջորդ ակումբում ակնկալում է ամսական 1 միլիոն ելրօ աշխատավարձ, հաղորդում է իտալական La Repubblica-ն:

ՊԵԿԻՆ-2022. ՄՕԿ-ը Բարձր է Գնահատել Չինացիների Պատրաստուածութիւնը

Միջազգային օլիմպիական կոմիտէի (ՄՕԿ) փոխնախագահ Խուան Անտոնիո Սամարանչը Պեկին կատարած այցի ընթացքում բարձր է գնահատել Չինաստանի մարզական ենթակառուցուածքների պատրաստուածութիւնը 2022թ. ձմեռային Օլիմպիական խաղերին: Այս մասին տեղեկացնում է ՀԱՅԿ-ը:

Յօրուայ ընթացքում ՄՕԿ-ի ներկայացուցիչներն այցելել են տարբեր մարզօճախիներ ու հանդիպումներ ունեցել Պեկին-2022-ի կազմկոմիտէի եւ Միջազգային պարալիմպիկ կոմիտէի աշխատակիցների հետ:

«Մեզ չի զարձացնում Չինաստանի բարձր պատրաստուածութիւնը խաղերին: Մենք տպաւորուած ենք նախորդ այցից յետոյ կատարուած աշխատանքների ծաւալից», - ասել է Խուան Անտոնիո Սամարանչը:

Պեկին-2022-ի կազմկոմիտէի ներկայացուցիչների խօսքով, Դեկտեմբերին Պեկինից առաջին արագընթաց գնացքները կուղեւորուեն դէպի մօտ 90 կմ հեռաւորութեան վրայ գտնուող լեռնադահուկային կեղրոններ:

Ցիշեցնենք, որ Պեկին-2022 ձմեռային Օլիմպիական խաղերը Չինաստանում կանցկացուեն 2022թ. ֆետրուարի 4-20-ը:

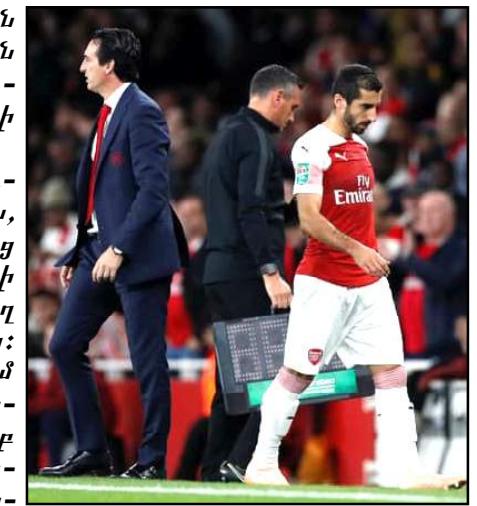

ՅԵՆՐԻՒՄ ՄԻՍԻԹԱՐԵԱՆԸ՝ ՈՒՆԱՅ ԷՄԵՐԻԻ ՄԱՍԻՆ

Հայաստանի ֆուտապոլի ազգային թիմի եւ «Ռոմա»-ի կատարած աշխատանքների վերաբերյալ Սիմիթարեանն անդրադարձէլ է «Արսենալ»-ի մարզի Ունայ էմերիի հետ իր աշխատանքին:

«Էմերին առաւել շատ ուշադրութիւն դարձնում էր տակտիկային, այդ պատճառով իմ դէրը փոփոխուեց ակումբում: Ես խաղը սկսում էի վինգերի դէրում, ով պէտք է խաղ կառուցեր կիսապաշտպանների հետ: Այդ պատճառով ես կոլեր չէի խփում եւ չէի կատարում կոլային փոխանցումներ: Ինձ գուր է գալիս, երբ ազատ եմ գործում եւ ազատ տեղաշարժուելու հնարաւորութիւն եմ ստանում», - Միսիթարեանի խօսքերը փոխանցում է FourFourTwo-ն:

Միսիթարեանն այժմ հանդէս է գալիս իտալական «Ռոմա»-ի կազմում, ուր տեղափոխուել է մէկ տարուայ վարձավճարով:

ԹԻԵՐԻ ԱՆՐԻՄ՝ «ՄՈՆՐԵԱԼ ԻՄԱՊԱԿՏԻ» ԳԼԻԱԼԻՐ ՄԱՐզի

Լոնտոնի «Արսենալ» եւ ֆրանսայի ազգային հաւաքականի նախկին յարձակուող թիերի Անրին աշխատանքի է անցել ՄԼՍ-ի կանոնաւոր առաջնութիւնը ներկայացնող «Մոնրեալ իմպակտը»:

«Ես ծանօթ եմ այս առաջնութեանը եւ մեծ սիրով եմ ընդունել «Մոնրեալ իմպակտը» գլխաւորելու առաջարկը:

Միշտ հետեւել եմ «Մոնրեալ» հանդիպումներին եւ անհամբերութեամբ սպասում եմ ակումբում իմ աշխատանքի մէկնարկին», - Անրին խօսքը մէջբերում է գանատական ակումբի մամուլի ծառացութիւնը:

Ցիշեցնենք, որ 2018/2019 մրցաշրջանում թիերի Անրին զբաղեցրել է ֆրանսական «Մոնակոյի» գլխաւոր մարզիչի պաշտօնը:

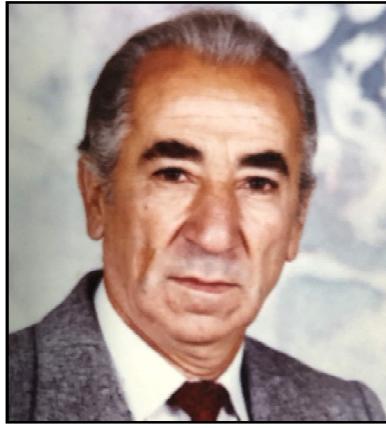
Յունուուրի 1-ին 38-ամեայ ֆուտապոխտը կը ստանայ ազատ գործակալի կարգավիճակ եւ անվճար կը տեղափոխուի այլ ակումբը:

Իբրահիմովիչը հետ կարճաժամկէտ պայմանագիր կնքելու հետաքրքրութիւն են ցուցաբերում իտալական «Միլանը», «Բոլոնիան», «Նապոլին», անգլիական «Մանչեսթեր Յունայթենը», ամերիկեան եւ չինական ակումբներ:

«Միլանը» պատրաստ է իբրահիմովիչին կէս տարուայ համար վարեկ 4 միլիոն եւրօ: Ֆուտապոխտը միլանեան ակումբում հանդէս է եկել 2010-2012 թուականներին:

ՄԱՐԱԶԴ

**ՑԱՐՈՒԹԻՒՆ ՊՈՂԱՐԵԱՆ
1935-2019 (Հալէպի)**

Խոր ցաւով կը գուժենք մեր սիրեցեալ ամուսնոյն, հօր, եղբօր եւ հարազատին ՑԱՐՈՒԹԻՒՆ ՊՈՂԱՐԵԱՆ-ի մահը որ պատահեցաւ Շաբաթ, 16 Նոյեմբերին, 2019 իր բնակարանին մէջ, յետ երկարատեւ հիւանդութեան:

Հանգուցեալի յուղարկաւորութեան եկեղեցական կարգը տեղի պիտի ունենայ Շաբաթ, 23 Նոյեմբերին, 2019 կէսօրէ ետք ժամը 12:30ին Փաստինայի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ մէջ, 2215 East Colorado Blvd. Pasadena CA 91107: Իսկ ժաղման կարգը Մոնրովիայի Մէծորիշլ Փարքի Live Oak գերեզմանատան մէջ, 200 East Duarte Road, Monrovia CA 91016:

Սգակիրներ՝
Ալիքին՝ Տիկ. Ալիս Քէօշկէրեան-Պողարեան
Զաւակը՝ Տէր եւ Տիկ. Վազգէն եւ Քնարիկ Պողարեան եւ զաւակները
Զաւակը՝ Հրաչ Պողարեան եւ զաւակները
Տիկ. Զեփիւր Պողարեան
Եղաւայրը՝ Տէր եւ Տիկ. Գրիգոր եւ Սօսի Պողարեան եւ զաւակները (Պոսթոն)
Ալիքի Տիկ. Լիզա Պողարեան եւ զաւակները (Աւստրալիա)
Քոյլը՝ Տիկ. Մարի Պողարեան եւ զաւակը (Պէլութ)
Տիկ. Վերա Պողարեան եւ զաւակները (Պոսթոն)
Տիկ. Սիլվա Արապեան եւ զաւակները
Տէր եւ Տիկ. Կարո Պողարեան եւ զաւակները
եւ համայն Պողարեան, Փոլատեան, Քէօշկէրեան, Արապեան եւ Անուշեան ընտանիքները եւ հարազատները:

Ցաւակցական

Ցարութիւն Պողարեանի մահուան տխուր առիթով ՍԴՀԿ Փարամագ մասնաճիւղի վարչութիւնն ու անդամները իրենց խորազաց վշտակցութիւնները կը յայտնեն հանգուցեալի համայն հարազատներուն, մասնաւորաբար Տէր եւ Տիկ. Վազգէն եւ Քնարիկ Պողարեանին:

Ցաւակցական

Անդրանիկ Տաղլեանի մահուան տխուր առիթով «Շիրակաշէն» խմբակցութիւնն իր խորազաց ցաւակցութիւնները կը յայտնէ իր երբեմնի անդամի անմիջական հարազատներուն եւ զաղափարի ընկերներուն:

Առ այդ փոխան ծաղկեպսակի հարիւր տոլար կը նուիրէ «Մասիս»ին:

NATIONAL NOTARY ASSOCIATION
NOTARY PUBLIC

Garine Depoyan

626-755-4773

554 N. Chester Ave Pasadena, Ca. 91106

ghdepoyan@gmail.com

**Ձեր Ծանուցումները Վատահեցէք
«Մասիս»
Շաբաթաթերթին
T: (626) 797-7680 massis2@earthlink.net**

Միջազգային Գիտաժողով

Շարունակուած էջ 13-էն

«Հալէպի հայկական որբանոցն իր գործունէութիւնը սկսելէ 1915 թ. Յուլիս 31-ին վերպատուելի Ահարոն Շիրածեանի ղեկավարութեամբ (Ահարոն Շիրածեանը ծնունդով Մարաշից էր: Ուսում էր ստացել Այնթափի «Կեդրոնական թուրքիոյ քոլեջում», որից յետոյ յաճախել էր Մարաշից աստուածաբանական դպրոցը, 1912 թ. մեկնել էր էրինբուրգ՝ աստուածաբանական ուսումը շարունակելու: Նա ականատես էր եղել համիդեան, երիտթուրքական, քեծալական ժամանակահատվածների հայաջինջ քաղաքականութեանը: Ահարոն Շիրածեանը Մարաշից արտաքսուելուց յետոյ հասել էր Հալէպի, որտեղ եւ հիմնել էր որբանոցը): Սա այն ժամանակահատուածն էր, երբ Օսմանեան կայսրութիւնը հետեւողականորեն իրականացնում էր հայերի բնաջնջման քաղաքականութիւնը: Որբանոցի հիմնադրման գործում մէծ էր բժշկապետ Ասատուր Ալթունեանի եւ նրա դստեր՝ Նորա Ալթունեանի դերը, ովքեր իրենց անձնական կապերն օգտագործելով՝ փորձել են որբերի կեցութեան եւ առողջութեան հարցերը:

Գիտաժողովում ելոյթ ունե-

ցալ Պէլութի Հայկազեան համալսարանի Հայկական Սկիւռոքի ուսումնասիրութիւնների կեղրոնի տնօրէն, քաղաքագիտութեան դոկտոր Անդրանիկ Տագէսեանը: Նրա գեկուցման թեմա էր «Նաւարկում՝ շիջած երազների, մրցակից կեցուածքների եւ նոր կեանքի միջեւ. ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿՈՉՆԱԿԸ 1919-1923 թթ»:

1919 թ. Յուլիս 20-ամեաց ԿՈՉՆԱԿԸ վերանուանուեց ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿՈՉՆԱԿ: Այս անուանափոխումը կապ ունէր Հայաստանի Հանրապետութեան հոչակման, նոր Հայաստանի առաջացման հաւատքի եւ պանդուխտ հայերը Հայաստան կանչելու թերթի առաքելութեան հետ: Հայաստանի Կոչնակ-ում տպագրուած յօդուածները, տեղեկագրութիւնները, հայկանազգացին զգայարանքներին ուղղուած կոչները տուեցին իրենց արդիւնքները: Իրեւ հանրացին խորհրդամիջոց Կոչնակը պարտաւոր էր իր առաքելութիւնն ուներ բեկուած հոգիներին նոր եռանդ, նոր հավատք ու երազ ներչելու: Ձեկուցման մէջ դոկտոր Տագէսեանը մէկտեղ էր Հայաստանի 1919 թ. աւելի քան 150 խմբագրականների բովանդակութիւնն ու դրանց գլխաւոր հոգիների:

ՎԱՐՁՈՒ ՄՐԱ

ՓԱՍՏԻՆԱՅԻ ՄԵՋ (200 ՇՈԳԻԻ ՇԱՄԱՐ)
ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԱՌԻԹՆԵՐՈՒ ՇԱՄԱՐ

1060 N. ALLEN AVE. PASADENA CA 91104
(626) 797-7680

ՄԱՍԻՍ

ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿՏՐՈՒ

Yes, I wish to subscribe to Massis Weekly

Enclosed a check for (one year)

* \$50,00 * \$100,00 (first class) for USA

\$ 125,00 (Air Mail) for Canada.

\$ 250,00 (Air Mail) Overseas.

Name: _____

Address: _____

City: _____ State: _____ Zip Code: _____

Country: _____

Tel : _____ Email: _____

ՄԱՍԻՍ

ԱՄԵՆԱՎԱՏԱՐԵԼԻ ԱՐԵՒՐՈՅ ՀԱՅՐԵՆԻ ԼՈՒՐԵՐՈՒ

ARMENIAN
AMERICAN
MUSEUM

Gala

2ND ANNUAL

SOLD OUT

SUNDAY, DECEMBER 8, 2019

4:30PM Reception | 6:00PM Dinner & Program

The Beverly Hilton | Beverly Hills, California

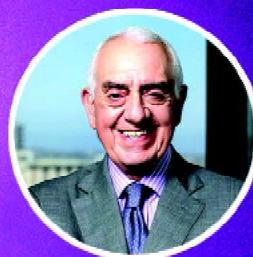
DISTINGUISHED HONOREES OF THE 2ND ANNUAL GALA

Paul R. Ignatius
Former U.S. Secretary of Navy &
U.S. Assistant Secretary of Defense

Kathryn Barger
Los Angeles County Supervisor
5th District

Kenneth L. Khachigian
Brownstein Hyatt Farber Schreck
Senior Partner

Hundreds of supporters, community leaders, and public officials are expected to attend the 2nd Annual Armenian American Museum Gala on Sunday, December 8, 2019. The signature event of the year will celebrate and support the landmark project as it approaches its historic groundbreaking year.

FOR MORE INFORMATION | WWW.AAMGALA.ORG | (818) 644-2073
BUILDING TOGETHER. LEAVING A LEGACY.

